



2 KORINTHE

5:14-7:1

Leven voor Christus, de nieuwe schepping,
verzoening met God en de kenmerken van
Paulus' bediening.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/2-korinthe/5-14-7-1

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Met Christus gestorven en voor Hem leven	3 min	5
2	Behoud, gehoorzaamheid en eigenbelang	4 min	6
3	Christus niet meer naar het vlees kennen	3 min	8
4	Mensen beoordelen zonder wereldse maatstaven	3 min	10
5	Paulus beoordelen vanuit zijn nieuwe identiteit	4 min	11
6	De nieuwe schepping begint in de gelovige	4 min	13
7	De krachten van de komende wereld proeven	2 min	15
8	Een onvergankelijke erfenis en eeuwig leven	2 min	16
9	Jesaja over Gods nieuwe schepping	4 min	17
10	De apostelen als gezanten van verzoening	2 min	20
11	God verzoent en verklaart rechtvaardig	3 min	21
12	Christus als zondoffer en drager van onze schuld	5 min	23
13	Filemon en Onesimus als beeld van verzoening	5 min	25
14	God legt onze schuld op Christus	2 min	27

15	De koperen slang en de zondebok	2 min	28
16	Gods genade tevergeefs ontvangen	2 min	29
17	Onweerstaanbare genade en Paulus' smeekbeden	3 min	31
18	Paulus' toepassing van Jesaja's heilsbelofte	3 min	32
19	Nu reageren op Gods genade	2 min	34
20	Geen aanstoot geven in de bediening	3 min	36
21	Hoe Paulus zijn geloofwaardigheid bewijst	2 min	37
22	Volharding in lijden en ontbering	2 min	38
23	Karakter als bewijs van een echte bediening	1 min	39
24	Waarheid, Gods kracht en geestelijke wapens	3 min	40
25	Gerechtigheid bij aanval en verdediging	1 min	42
26	Eer, laster en paradoxen van Paulus' bediening	4 min	43
27	Niets hebben en toch alles bezitten	4 min	44
28	Het hart openen en Paulus vertrouwen	5 min	46
29	De oproep tot afzondering als tussengedachte	3 min	49

30	Heiligheid en het gevaar van afgoderij	4 min	51
31	Ongelijke verbindingen in huwelijk en gemeente	4 min	53
32	Het ongelijke juk en samen God dienen	3 min	55
33	Gods tempel zijn en ons reinigen	3 min	57
	Om verder te lezen		58

1

Met Christus gestorven en voor Hem leven

Helaas moest ik de vorige bijeenkomst beëindigen zonder af te maken wat ik over het slot van 2 Korinthe hoofdstuk 5 wilde zeggen. We hadden bijna alles behandeld. Het gedeelte waar we mee bezig waren toen we afsloten, was vers 14 tot en met 21 van 2 Korinthe 5. Ik wil het graag nog eens lezen. Ik heb een deel ervan besproken, en ik wil nog enkele andere delen bespreken. Er staat:

Want de liefde van Christus dringt ons, die tot dit oordeel gekomen zijn: als Eén voor allen gestorven is, dan zijn zij allen gestorven. En Hij is voor allen gestorven, opdat zij die leven, niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem Die voor hen gestorven en opgewekt is. Zo kennen wij vanaf nu niemand naar het vlees; en al hebben wij Christus naar het vlees gekend, dan kennen wij Hem nu zo niet meer. Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden. En dit alles is uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening van de verzoening gegeven heeft. God was het namelijk Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtredingen niet toerekende; en Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd. Wij zijn dan gezanten namens Christus, alsof God Zelf door ons smeekt. Namens Christus smeken wij: laat u met God verzoenen. Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem.

2 KORINTHE 5:14-21

Ik ga niet verder in op de discussie waarin ik aan het einde van de vorige bijeenkomst verwickeld was, over de calvinistische tegenover de arminiaanse uitleg van wat het betekent dat Christus voor allen gestorven is en dat allen gestorven zijn. Maar Paulus zegt wel in vers 15 dat, als Christus inderdaad voor allen gestorven is, degenen die in Hem gestorven zijn ook in Hem zijn opgestaan. Want Hij is niet alleen gestorven, maar Hij is ook weer opgestaan. Daarom moeten degenen die met Hem gestorven zijn en ook met Hem zijn opgestaan, niet langer voor zichzelf leven, maar voor Hem. Hij heeft hen als het ware door Zijn dood gekocht, zoals een man een slaaf zou kunnen kopen.

Paulus zei dat tegen dezelfde gemeente in 1 Korinthe hoofdstuk 6. Hij zegt:

U bent niet van uzelf; u bent voor een prijs gekocht.

1 KORINTHE 6:19-20

Door Zijn dood heeft Hij ons gekocht, zodat we niet langer leven als mensen met hun eigen plannen, als personen met hun eigen ambities en bijzondere belangen. In plaats daarvan leven we als mensen die volledig in beslag worden genomen door de belangen, de ambities en de doelen van Degene Die hen nu bezit, Die voor hen gestorven en weer opgestaan is. Het spreekt vanzelf dat we niet langer voor onszelf moeten leven, maar voor Hem Die voor ons gestorven is.

2

Behoud, gehoorzaamheid en eigenbelang

In de moderne evangelische beweging wordt sterk benadrukt dat het christendom eenvoudigweg betekent dat je door geloof behouden wordt. Je bidt een zondaarsgebed, vraagt God om je te vergeven, vraagt Jezus om in je hart te komen, en dan ben je binnen en kun je je behoud nooit meer verliezen. Zo ben je binnen. En in veel delen van de evangelische wereld van vandaag ligt de nadruk bij het behoud, in elk geval, op hoe je behouden wordt. Op hoe je van het probleem van de hel en van de veroordeling in je leven afkomt. Er ligt natuurlijk een sterke nadruk op de rechtvaardiging. Rechtvaardiging is door geloof.

Maar die nadruk heeft soms elke juiste Bijbelse nadruk op gehoorzaamheid aan God en op een bepaalde manier van leven verdrongen. Sterker nog, als je in sommige kringen veel spreekt over de noodzaak dat christenen goede werken doen, dat christenen het goede doen en God gehoorzamen, is de kans groot dat je ervan beschuldigd wordt het Evangelie niet goed te begrijpen. Of dat je een wetticist bent, of een voorstander van een soort gerechtigheid op grond van werken.

Maar als zulke woorden iemand tot een wetticist en een voorstander van gerechtigheid op grond van werken maken, dan moet Paulus dat ook geweest zijn. Heel weinig mensen die het woord 'wetticist' gebruiken, zouden het op Paulus toepassen. Want als Paulus een wetticist was, dan is er niemand die dat niet is. Paulus was net zo sterk tegen wetticisme als welke schrijver dan ook ooit geweest is. Toch was Paulus geen wetticist toen hij zei:

We moeten niet langer voor onszelf leven, maar voor Christus, Die gestorven is.

Voor onszelf leven of voor Christus leven zijn twee tegengestelde manieren van leven. Iemand die niet bekeerd is, leeft voor zichzelf. Er is geen gezag, geen persoon, aan wiens belangen hij meer trouw verschuldigd meent te zijn dan aan zijn eigen belangen. Zelfs de offers die hij voor anderen brengt, of het nu zijn vrouw is of zijn kinderen of ouders of vrienden of de staat of wat dan ook, worden niet gebracht zonder dat hij daarbij zijn eigen belang op het oog heeft. Hij brengt ze juist om de dingen te houden zoals hij ze voor zichzelf graag heeft, om ervoor te zorgen dat zijn vrienden tevreden over hem blijven, om te voorkomen dat de staat hem vervolgt, of wat dan ook.

Iemand die alleen voor zichzelf leeft, kan zich toch netjes en beschaafd gedragen en zelfs anderen van dienst zijn, maar niet zonder zich af te vragen: 'Wat voor gevolgen zal dit voor mij hebben?' Het is altijd: 'Wat voor gevolgen heeft dit voor mij? Wat heb ik hierbij te winnen?' De christen daarentegen hoort voor iets heel anders te leven: voor Christus. De manier om vast te stellen of iemand een christen is in de Bijbelse betekenis van het woord, is hem te vragen waarvoor hij leeft. Echt, waarvoor leef je? Als het antwoord is: 'Ik leef voor Christus', en als dat een eerlijk antwoord is en de feiten dat ondersteunen, dan heb je alle reden om te geloven dat die persoon een christen is in de Bijbelse betekenis van dat woord. Maar als iemand voor iets anders

dan Christus leeft, dan is die persoon natuurlijk niet echt een normale christen. Misschien is hij in zekere zin behouden, ik weet het niet, maar dat is tussen hem en God. Hij is niet wat de Bijbel als een christen beschrijft.

Daarom kunnen we niet werkelijk trouw zijn aan de leer van Paulus over het christendom en het behoud zonder alles te zeggen wat Paulus daarover zei. Hij zei dat het niet alleen zo is dat we met Christus gestorven en met Christus opgestaan zijn en daarom van onze zonde gerechtvaardigd zijn, maar dat we nu voor Christus moeten leven. Het is onze plicht om voor Hem te leven vanwege wat Hij voor ons heeft gedaan.

3

Christus niet meer naar het vlees kennen

Vers 16 zegt:

Daarom beoordelen we vanaf nu niemand meer op een puur menselijke manier.

Die uitdrukking is niet zo gemakkelijk te begrijpen. Want zoals ik al eerder heb gezegd, is 'naar het vlees' een uitdrukking die Paulus op verschillende manieren gebruikt. De vraag is: hoe gebruikt hij die hier? Misschien vinden we een aanwijzing voor de betekenis in de volgende zin, waar hij zegt:

Zo kennen wij vanaf nu niemand naar het vlees; en al hebben wij Christus naar het vlees gekend, dan kennen wij Hem nu zo niet meer.

2 KORINTHE 5:16

Wat betekent het:

'We hebben Christus op een puur menselijke manier gekend.' Wat het ook betekent, het houdt verband met niemand naar het vlees kennen. We kennen Christus niet meer op die manier, en we kennen geen enkel mens op die manier. Maar we hebben Christus ooit wel op die manier gekend. We zijn van mening veranderd.

Sommigen hebben gedacht dat Paulus, wanneer hij zegt:

We hebben Christus op een puur menselijke manier gekend, misschien bedoelt dat hij Christus had gekend toen Hij op aarde was, dat hij Jezus had gekend toen Hij hier in het vlees was. Als we zijn uitspraak op zichzelf nemen, zonder context en zonder andere bekende historische informatie over Paulus, zouden we geneigd kunnen zijn te geloven dat hij dat bedoelde. Petrus had zeker kunnen zeggen:

‘We hebben Christus op een puur menselijke manier gekend, maar nu kennen we Hem anders’, want Petrus had Jezus gekend toen Hij hier in het vlees was. En hij kende Hem nog steeds nadat Jezus was weggegaan, maar op een andere manier, door de aanwezigheid van de Heilige Geest. Dat was een heel ander verschijnsel.

Ik heb werkelijk preken gehoord, indrukwekkende preken, echt inspirerende preken, die op die uitleg van dit vers waren gebaseerd. Toch lijkt het niet waarschijnlijk dat hij dat bedoelt wanneer hij zegt:

We hebben Christus op een puur menselijke manier gekend.

Als ‘naar het vlees’ betekent: als mens toen Hij hier was, hoe kan hij dan dezelfde uitdrukking gebruiken om te zeggen:

Zo kennen wij vanaf nu niemand naar het vlees; en al hebben wij Christus naar het vlees gekend, dan kennen wij Hem nu zo niet meer.

2 KORINTHE 5:16

Als Christus naar het vlees kennen betekent dat je Hem hebt gekend als mens op aarde, in een vleselijk lichaam, hoe kan hij dan zeggen dat we geen andere mensen op die manier kennen? Want we kennen heel veel mensen op die manier. We kennen veel mensen als menselijke wezens in vleselijke lichamen. Daarom kan ‘naar het vlees kennen’ in deze zin niet die betekenis hebben.

4

Mensen beoordelen zonder wereldse maatstaven

De meeste vertalers denken dat Paulus bedoelt dat we Christus en andere mensen niet langer beoordelen zoals we dat ooit deden, namelijk naar het vlees. ‘Naar het vlees’ betekent: volgens onze eigen wereldse vooroordelen en onze eigen wereldse maatstaven. We passen geen wereldse maatstaven toe om mensen te beoordelen. Dat deden we vroeger wel, wanneer we over Christus nadachten voordat we christenen waren. We keken vroeger naar Christus en zeiden: ‘Hij lijkt niet zo heel belangrijk. Hij lijkt niet iemand aan Wie we veel aandacht hoeven te besteden.’ Want naar het vlees, of volgens wereldse maatstaven, was Hij niet zo belangrijk. Hij was nooit rijk. Hij bekleedde nooit een politiek ambt. Hij heeft nooit veel gereisd. Tijdens Zijn leven was Hij buiten Zijn eigen land niet erg bekend. Hij heeft eenvoudigweg niet de kenmerken van een belangrijk persoon.

Als je kijkt naar de manier waarop we mensen naar het vlees beoordelen, de manier waarop we maatstaven aanleggen om iemands belang naar het vlees af te meten, dan zou Christus niet erg hoog hebben gescoord. Misschien zouden we denken: ‘Hij was een heel aardige man. Tragisch dat Hij zo aan Zijn einde is gekomen. Het lijkt wel of goede mensen altijd jong sterven.’ Maar dat is dan gewoon weer een geval van iemand die op het verkeerde moment op de verkeerde plaats was, of die zich gewoon te vrijmoedig uitsprak. Dat zou een wereldse manier zijn om Christus te beoordelen. En zo moeten, denk ik, alle mensen Hem wel beoordelen voordat ze Hem anders gaan zien, totdat ze weten Wie Hij werkelijk is en Hem kennen als Degene Die Hij is.

Blijkbaar zegt Paulus dat we mensen niet naar wereldse maatstaven beoordelen. Hoewel we Christus ooit zo kenden en Hem zo beoordeelden, doen we dat bij Hem niet meer. We zien de diepere betekenis van Christus die we vroeger, voordat we christenen waren, niet zagen. En zo beoordelen we ook ieder ander mens op grond van diepere zaken, niet op grond van oppervlakkige zaken. We zeggen niet: ‘Dat is een zwarte man. Ik houd niet van zwarte mensen’, of: ‘Dat is een Mexicaan. Mexicanen zijn luie mensen.’ Je past geen stereotypen toe op mensen. Dat zouden christenen in elk geval niet moeten doen. Zo kennen we mensen niet. Zo beoordelen we mensen

niet. Daarom bepalen we als christenen tegenwoordig de waarde van een ander niet op grond van de vraag of die hetzelfde ras, geslacht of dezelfde nationaliteit heeft als wij, dezelfde interesses of hetzelfde opleidingsniveau heeft, of hetzelfde beroep uitoefent. We beoordelen hen op de vraag of ze gelovig zijn of niet. De oude dingen die vroeger de basis vormden voor ons oordeel over mensen, zijn voor de christen niet langer geldig of relevant.

5

Paulus beoordelen vanuit zijn nieuwe identiteit

Dat bedoelt hij wanneer hij in vers 17 zegt:

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden.

2 KORINTHE 5:17

Hij heeft het over de manier waarop we mensen beoordelen. Waarom doet hij dat? Waarom heeft hij het hier daarover? Waarom komt dat in dit deel van de bespreking ter sprake? Ongetwijfeld komt het ter sprake omdat hij eraan denkt dat er in Korinthe mensen zijn die kritiek op hem hebben en die mensen wel beoordelen op grond van uiterlijke overwegingen. Dat zei hij eerder al in vers 12. Ze beoordelen ook Paulus op die manier. Daarom moest hij een klein beetje over zichzelf roemen, zodat zij de gelegenheid zouden hebben om namens Paulus te roemen. Hij zegt:

Want wij bevelen onszelf niet opnieuw bij u aan, maar wij geven u een aanleiding tot roem over ons, opdat u iets te zeggen zou hebben tegen hen die in het uiterlijke roemen en niet in wat er in het hart leeft.

2 KORINTHE 5:12

Blijkbaar zijn er in Korinthe mensen die iemands bediening en zijn waarde en zijn belang en zijn gezag enzovoort beoordelen op grond van uiterlijke overwegingen. Misschien zeiden ze: 'Nou, die Paulus kwam niet uit Jeruzalem. Hij heeft niet eens

aanbevelingsbrieven van Petrus, zoals wij die hebben. Hij is trouwens nooit een van de twaalf geweest. Hij noemt zichzelf een apostel, maar als ik het me goed herinner, was hij ooit een vervolger van de gemeente. Hij is nooit echt met Jezus opgetrokken, heeft Jezus nooit gekend. Maar die mannen in Jeruzalem, dat is iets anders. Zij hebben de geloofsbrieven. Zij waren bij Jezus toen Hij hier op aarde was. En die Paulus, die is er pas later bij gekomen.'

Wie weet wat ze precies zeiden? Maar er was iets aan Paulus waar ze kritiek op hadden, omdat ze weigerden naar het hart te kijken en alleen naar uiterlijke omstandigheden of overwegingen keken. Waarschijnlijk zegt Paulus om die reden dat we mensen niet zo beoordelen, want:

Als iemand bij Christus hoort, is hij een nieuw mens.

Wat hij ook was, dat is niet langer relevant.

Laten we het zo zeggen: iemand kan, voordat hij christen is, wat zijn afkomst betreft een Jood zijn, of een zwarte man, of een Chinese man, of een witte man. Wanneer hij christen wordt, is hij nog steeds een zwarte man, is hij nog steeds een Chinese man, is hij nog steeds een Amerikaan, is hij nog steeds een van die dingen. Wat zijn ras betreft is hij niet veranderd, maar de betekenis daarvan bij het beoordelen van hem is volledig veranderd. Voordat je christen bent, beoordeel je mensen, vel je een oordeel over mensen op grond van dat soort dingen. In Christus zijn, wat ons betreft, al die dingen voorbijgegaan. Die dingen zijn niet langer relevant. Die doen er niet toe.

We zien iemand in de nieuwheid van zijn nieuwe identiteit in Christus, en op een geestelijke basis die we nooit in aanmerking zouden hebben genomen toen we zelf natuurlijke mensen in het vlees waren. We beoordelen mensen niet meer naar het vlees. We zien iemand in Christus als een nieuwe schepping. Welke oude dingen aan hem in het verleden ook de basis zouden hebben gevormd voor ons negatieve oordeel over hem, die nemen we niet langer in aanmerking. Die dingen zijn wat ons betreft voorbijgegaan. Sommige ervan bestaan misschien nog steeds, maar ze zijn voorbijgegaan wat betreft ons oordeel over die persoon, onze beoordeling van die persoon of onze kijk op hem.

6

De nieuwe schepping begint in de gelovige

De woorden die Paulus hier in vers 17 gebruikt, worden vaak aangehaald. Het is een prachtig vers, en het is een lievelingsvers van veel christenen. Er zijn een paar dingen waarover ik iets zou willen zeggen. Een daarvan is dat hij zegt:

Als iemand bij Christus hoort, is hij een nieuwe schepping.

Ik heb eerder, toen we bij hoofdstuk 4 en vers 6 waren, genoemd dat Paulus wat er bij de bekering met de gelovige gebeurde, vergeleek met wat er in Genesis hoofdstuk 1 gebeurde, toen God zei:

En God zei: Laat er licht zijn! En er was licht.

GENESIS 1:3

Want God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is ook Degene Die in onze harten geschenen heeft tot verlichting met de kennis van de heerlijkheid van God in het aangezicht van Jezus Christus.

2 KORINTHE 4:6

zegt Paulus.

God riep in Genesis hoofdstuk 1, dat beroemde hoofdstuk over de schepping, licht uit de duisternis tevoorschijn. Hij heeft een soortgelijk werk in ons hart gedaan. Een geestelijk werk, de tegenhanger daarvan. En nu zegt Paulus:

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden.

2 KORINTHE 5:17

Paulus zou dus hetzelfde beeld voor ogen kunnen hebben: zoals God een schepping tot stand bracht die in Genesis hoofdstuk 1 wordt beschreven, zo heeft Hij in het hart van ieder mens die christen is een nieuwe schepping tot stand gebracht. En er zijn overeenkomsten tussen wat God in het hart van de gelovige doet en wat God in Genesis hoofdstuk 1 deed bij de oude schepping. De oude schepping is een voorafbeelding en een schaduw van de nieuwe schepping, en dat zijn jij en ik, ieder afzonderlijk. Iedereen die in Christus is, is een nieuwe schepping.

Zoals ik de Schriften lees, geloof ik dat de Bijbel leert dat er een letterlijke nieuwe schepping zal zijn wanneer Jezus terugkomt. Sommigen zien dit anders, en ik begrijp hun standpunt. Deze oude orde, waarvan Paulus in Romeinen 8 zegt dat die

tot nu toe zucht en in barensnood verkeert

ROMEINEN 8:22

vanwege de zonde, zal worden hersteld. Die orde zal worden vernieuwd. Ze zal een bevrijding ondergaan, zoals Paulus het verwoordde:

in de hoop dat ook de schepping zelf zal bevrijd worden van de slavernij van het verderf om te komen tot de vrijheid van de heerlijkheid van de kinderen van God.

ROMEINEN 8:21

Dat lijkt sterk op de verandering die bij de opstanding in ons lichaam zal plaatsvinden. De hele schepping zal bevrijd worden van de vloek van het verval. Het zal een nieuwe hemel zijn, een nieuwe aarde, een nieuwe schepping.

We lezen over die nieuwe hemel en nieuwe aarde in Jesaja. We lezen over de nieuwe hemel en nieuwe aarde in 2 Petrus 3. We lezen erover in Openbaring 21 en 22. Er is enige dubbelzinnigheid in de Schrift over deze nieuwe schepping. Aan de ene kant zijn er passages die lijken te spreken over een letterlijke nieuwe hemel en nieuwe aarde wanneer Jezus terugkomt. Aan de andere kant klinkt het, vooral in Jesaja

hoofdstuk 65 en 66, waar het over de nieuwe schepping gaat, bijna als een geestelijke werkelijkheid die nu al van toepassing is op iemand die deelheeft aan het nieuwe verbond.

Je moet die passages zelf bekijken om je van het ene of het andere te overtuigen, maar sommigen kiezen voor een of-ofbenadering. Ofwel deze passages spreken alleen over een geestelijk verschijnsel dat nu al in ons leven als christenen aanwezig is, ofwel het gaat over een toekomstige, lichamelijke nieuwe hemel en nieuwe aarde. Ik ben, denk ik, gewoon zo laf dat ik een middenpositie inneem en zeg: allebei. Ik geloof dat er een nieuwe hemel en nieuwe aarde zullen komen. Maar ik geloof dat die nieuwe hemel en nieuwe aarde een totale en universele vernieuwing van alle dingen zullen zijn, overeenkomstig het opstandingsleven en de kracht die Jezus als het ware in werking heeft gezet toen Hij uit het graf kwam.

7

De krachten van de komende wereld proeven

Maar die kracht is al binnengedrongen in het leven van degenen die in Christus zijn. Zoals er in Hebreeën hoofdstuk 6 staat:

en die het goede Woord van God geproefd hebben en de krachten van de komende wereld,

HEBREEËN 6:5

‘Van de komende wereld’ is een andere mogelijke vertaling van ‘van het komende tijdperk’. Er komt een tijdperk of een wereld wanneer Jezus terugkomt. Maar over de christen staat in Hebreeën hoofdstuk 6, vers 5, dat die persoon het goede Woord van God en de krachten van de komende wereld heeft geproefd, ofwel van het komende tijdperk.

Als christen heb ik er al iets van geproefd. Ik heb al iets mogen zien van het komende tijdperk dat nog niet verwezenlijkt is, maar dat universeel verwezenlijkt zal worden wanneer Jezus terugkomt. Innerlijk is het al gedeeltelijk verwezenlijkt. Ik heb het als gelovige geproefd, en jij hebt het als gelovige geproefd.

Er is een heel bekend gezang, “Blessed Assurance”, waarvan de eerste woorden luiden: “Zalige zekerheid, Jezus is van mij, o, wat een voorsmaak van goddelijke heerlijkheid.” Wat betekent dat? Met goddelijke heerlijkheid had de schrijver van dat gezang duidelijk de toekomstige nieuwe hemelen, de nieuwe aarde, de heerlijke eeuwige toestand voor ogen. Maar het zegt dat de zekerheid die ik heb doordat Jezus nu van mij is, daar een voorsmaak van is. Een voorsmaak van de hemel, als het ware, of van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Je kunt dus zeggen dat een christen die nieuwe schepping is, of die tenminste ervaart — er tenminste iets van proeft.

8

Een onvergankelijke erfenis en eeuwig leven

De nieuwe schepping zal uiteindelijk, geloof ik, een universele en lichamelijke, tastbare werkelijkheid zijn. Maar ze is een geestelijk verschijnsel waarvan de krachten al gekomen zijn. Hoewel mijn lichaam bijvoorbeeld nog zal vergaan, heb ik al deel gekregen aan een leven dat niet zal vergaan. Ik heb deel gekregen aan eeuwig leven. Ik sleep nog iets van de oude schepping met me mee tot aan de opstanding. Maar vóór die opstanding heb ik al een erfenis. Laat ik je dit voorlezen uit 1 Petrus hoofdstuk 1, vers 3 en 4. 1 Petrus 1, vers 3 zegt:

Geprezen zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons, overeenkomstig Zijn grote barmhartigheid, opnieuw geboren deed worden tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden, tot een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkbare erfenis, die in de hemelen bewaard wordt voor u.

1 PETRUS 1:3-4

Er is deze erfenis die onvergankelijk is, die onbevleete is en die niet verwelkt. Deze erfenis is volgens mij de nieuwe aarde, het Nieuwe Jeruzalem, onze eeuwige toestand. Ze wordt op dit moment in de hemel bewaard, omdat ze later vanuit de hemel naar de

aarde zal neerdalen, staat er in Openbaring. Maar dit is de erfenis waartoe wij wedergeboren zijn.

In zekere zin hebben we toch innerlijk iets geproefd van die onbevleete, onvergankelijke werkelijkheid, hoewel we leven in een wereld en in een lichaam die niet zo beschreven worden: onvergankelijk en onbevlekt en niet verwelkend. Ons lichaam verwelkt wel. We hebben nu al deel aan het eeuwige leven. Dus we hebben nu al geproefd van de nieuwe schepping en haar krachten, de krachten van de toekomstige eeuw. We zijn innerlijk als het ware al een nieuwe schepping. Het is alleen nog wachten tot onze lichamen bij de opstanding aansluiten bij wat we als behouden mensen al genieten. Nu zegt hij:

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden.

2 KORINTHE 5:17

9

Jesaja over Gods nieuwe schepping

Ik denk dat Paulus, toen hij dat zei, waarschijnlijk enkele Schriftgedeelten uit Jesaja in gedachten had. Daar zijn er heel wat van, over iets nieuws wat God zou doen. De taal van Jesaja is volgens mij in veel gevallen symbolisch, maar ik geloof dat wat hij beschrijft het christelijke leven is, of de geestelijke werkelijkheid van het christelijke leven.

In Jesaja 42, vers 9, zegt God:

De voorgaande dingen — zie, ze zijn gekomen! Nieuwe dingen verkondig Ik; voordat ze ontkiemen, doe Ik ze u horen.

JESAJA 42:9

Dit is een van de vele passages in Jesaja over nieuwe dingen. In Jesaja 42:10 is sprake van een nieuw lied. En in Jesaja 43, vers 18 en verder, staat:

Denk niet aan de dingen van vroeger, let niet op de dingen van het verleden.

JESAJA 43:18

Paulus zegt:

het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden.

2 KORINTHE 5:17

Zie, Ik maak iets nieuws. Nu zal het ontkiemen. Zult u dat niet weten? Ja, Ik zal een weg aanleggen in de woestijn, rivieren in de wildernis.

JESAJA 43:19

Met de kenmerkende beeldspraak die we vrij vaak in Jesaja tegenkomen, zegt Hij:

Zie, Ik maak iets nieuws. Nu zal het ontkiemen. Zult u dat niet weten? Ja, Ik zal een weg aanleggen in de woestijn, rivieren in de wildernis. De dieren van het veld zullen Mij eren — jakhalzen en struisvogels — want Ik zal water geven in de woestijn, in de wildernis rivieren, om Mijn volk, Mijn uitverkorene, te drinken te geven. Dit volk heb Ik Mij geformeerd. Zij zullen Mijn lof vertellen.

JESAJA 43:19-21

Dus de nieuwe schepping is iets wat God voor Zichzelf heeft geschapen, voor Zichzelf heeft gevormd. Hij zegt:

Vergeet de oude dingen. Denk niet meer aan wat er vroeger was.

In hoofdstuk 43, vers 1 tot en met 7, zegt Hij:

Maar nu, zo zegt de HEERE, uw Schepper, Jakob, uw Formeerder, Israël: Wees niet bevreesd, want Ik heb u verlost, Ik heb u bij uw naam geroepen, u bent van Mij. Wanneer u zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, door rivieren, zij zullen u niet overspoelen. Wanneer u door het vuur zult gaan, zult u niet verbranden, geen vlam zal u aansteken. Want Ik ben de HEERE, uw God, de Heilige van Israël, uw Heiland. Ik heb Egypte als losgeld voor u gegeven, Cusj en Seba in uw plaats. Sinds u kostbaar bent in Mijn ogen, bent u verheerlijkt en heb Ik u liefgehad. Daarom heb Ik mensen gegeven in uw plaats en volken in plaats van uw ziel. Wees niet bevreesd, want Ik ben met u. Vanwaar de zon opkomt, zal Ik uw nageslacht halen en vanwaar zij ondergaat zal Ik u bijeenbrengen. Ik zal zeggen tegen het noorden: Geef! En tegen het zuiden: Weerhoud niet! Breng Mijn zonen van ver, en Mijn dochters van het einde der aarde. Ieder die genoemd is naar Mijn Naam, die heb Ik tot Mijn eer geschapen, die heb Ik geformeerd, ja, die heb Ik gemaakt.

JESAJA 43:1-7

Daarna geeft Hij nog verschillende beloften. Vers 7 zegt:

Iedereen die Mijn Naam draagt, die Ik heb geschapen om Mij te eren. Ik heb hem gevormd, ja, Ik heb hem gemaakt.

Let er nu op: iedereen die naar Gods Naam genoemd is, heeft Hij tot Zijn eer geschapen. En zij zijn iets nieuws wat Hij heeft geschapen, een nieuwe schepping. Hij zegt in vers 18:

Denk niet aan de dingen van vroeger, let niet op de dingen van het verleden.

JESAJA 43:18

Er zijn heel wat passages in Jesaja over het nieuwe, het nieuwe lied, de nieuwe orde. Ik geloof dat Paulus, wanneer hij zegt:

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden.

2 KORINTHE 5:17

in sommige opzichten deze passages laat doorklinken. Hij zegt daarmee dat die nieuwe orde is gekomen en dat iedereen die christen is daar deel van uitmaakt. Dat levert het argument om mensen niet te beoordelen naar de maatstaven van oude denkwijzen. We beoordelen mensen niet meer naar het vlees. Dat is niet langer passend of realistisch.

10

De apostelen als gezanten van verzoening

Nu zegt Paulus aan het einde van vers 18, 2 Korinthe 5:18, dat God ons de bediening van de verzoening heeft gegeven. Wie zijn die 'ons'? Tijdens mijn opvoeding in de baptistenkerk werd vrijwel alles wat Paulus ooit over zichzelf zei op christenen in het algemeen toegepast. Sommige dingen die Paulus over zichzelf zegt, zijn inderdaad van toepassing op christenen in het algemeen. Andere niet, en soms is het moeilijk te weten welke wel en welke niet. Een van de dingen waarvan ik tijdens mijn opvoeding gewoon aannam dat ze op alle christenen van toepassing waren, was dit: dat God ons de bediening van de verzoening heeft gegeven. En ook vers 20:

Daarom zijn we ambassadeurs van Christus.

In zekere zin geloof ik dat dit voor alle christenen geldt, hoewel ik geloof dat Paulus het in deze specifieke context over zichzelf en zijn medeapostelen heeft.

Want hij zegt in vers 20:

Daarom zijn we ambassadeurs van Christus, alsof God via ons een beroep op jullie doet, en we smeken jullie namens Christus: maak het weer goed met God.

Er is hier dus een 'wij' en een 'jullie'. Er zijn de gezanten die het dringende beroep doen, en er zijn de mensen op wie dat dringende beroep wordt gedaan. Al moet ik toegeven dat 'you' in vers 20 in de Engelse vertaling cursief staat. Dat betekent dat het niet echt in het Grieks staat; de vertalers menen dat het erin besloten ligt. Het zou kunnen dat hij bedoelt dat wij een dringend beroep doen op mensen buiten de gemeente. Misschien bestaat de hele gemeente uit gezanten en heeft zij de bediening van de verzoening, maar Paulus beschrijft hier specifiek zijn eigen bediening. Hij zegt: 'Hier draait het bij ons om. Wij staan hier in de plaats van Christus en doen een dringend beroep op mensen, op jullie, om je met God te laten verzoenen.'

11

God verzoent en verklaart rechtvaardig

Daar draait de verzoening om. Vers 19 zegt:

God was in Christus bezig de wereld weer met Zich te verzoenen, zonder mensen hun misstappen aan te rekenen, en Hij heeft ons de boodschap van verzoening toevertrouwd.

Dat God de mensen in de wereld hun zonden niet zou toerekenen, is iets wonderbaarlijks, want God is beslist de benadeelde partij bij elke misdaad die een mens ooit heeft begaan. Toch heeft Hij als benadeelde partij de bevoegdheid om eenvoudig te zeggen: 'Ik ga je dat vergeven.' Hij zou dat echter niet zonder enige rechtvaardiging kunnen doen, want de Rechter van het heelal moet recht doen.

Wanneer misdadigers voor een rechter worden gebracht, kan hij niet zomaar zeggen: 'Nou, ik voel me goed vandaag. Ik ben in een vriendelijke en vrijgevege bui. Ik laat je vrijuit gaan.' Want dat is niet vriendelijk. Dat is niet goed. Dat is niet rechtvaardig. Het is misschien vriendelijk tegenover de misdadiger, maar het is geen recht. En ook God wilde hun de zonden van de wereld niet toerekenen en wilde hen met Zichzelf verzoenen. Toch kon Hij dat niet zomaar voor iedereen doen zonder dat er iets werd gedaan om dat tot een rechtvaardige beslissing te maken. Daarom lezen we in vers 19:

God was in Christus bezig de wereld weer met Zich te verzoenen.

De verzoening vond plaats door wat God in Christus deed, maar Paulus vertelt ons in vers 19 niet precies wat dat was. In vers 21 doet hij dat wel. Dit was het:

Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem.

2 KORINTHE 5:21

Hoe zou God iemand rechtvaardig kunnen verklaren? Alleen als die persoon rechtvaardig werd. God kan als Rechter geen dingen zeggen die niet waar zijn. Alleen als iemand rechtvaardig wordt, kan God zeggen dat die persoon rechtvaardig is. Hij kan daar niet over liegen. Het was dus noodzakelijk dat wij rechtvaardig zouden worden. Maar wij worden niet volledig rechtvaardig als het gaat om onze eigen prestaties, ons gedrag en onze goede werken. Dat zijn we ook niet geworden en dat zullen we waarschijnlijk ook nooit worden. Hoe kan God dit dan oplossen? Hij moest ervoor zorgen dat wij niet onze eigen gerechtigheid zouden zijn, maar de gerechtigheid van God in Christus. In Christus gevonden worden betekent deelhebben aan de gerechtigheid van God die in Christus is.

Christus heeft de gerechtigheid van God omdat Hij God is en Hij rechtvaardig is. In Christus vereenzelvigen ook wij ons met Hem en met die gerechtigheid, zodat de gerechtigheid van God wordt gezien als de onze, als onszelf. Wanneer God naar ons in Christus kijkt, ziet Hij ons kennelijk als de gerechtigheid van God. Maar hoe zou Hij

dat kunnen doen? Door een soort juridische fictie? Nee. Jezus is voor ons tot zonde gemaakt. De Zondeloze is voor ons tot zonde gemaakt, met als resultaat dat wij in Hem tot gerechtigheid van God gemaakt zouden worden.

12

Christus als zondoffer en drager van onze schuld

Hoe werkt dat? Er zijn een paar manieren om dit te begrijpen. Eén daarvan is dat het woord ‘zonde’, de tweede keer dat het in vers 21 voorkomt, moet worden opgevat als een zondoffer. Het is een woord dat eigenlijk zonde betekent. Het betekent geen zondoffer, maar in het Oude Testament waren er een paar Hebreeuwse woorden die gewone woorden voor zonde waren, maar die bij bepaalde toepassingen eigenlijk een zondoffer betekenden. Het is gewoon een eigenaardigheid van het Hebreeuwse taalgebruik dat het Hebreeuwse woord voor zonde in het Oude Testament soms werd gebruikt om een zondoffer aan te duiden in plaats van de zonde zelf.

Er zijn velen die menen dat Paulus dat hier met het Griekse woord voor zonde doet: hij gebruikt het zoals de Hebreeënen hun Hebreeuwse woord gebruikten. Hij zegt dat Christus voor ons tot een zondoffer is gemaakt, dat Hij Die geen zonde kende voor ons tot een zondoffer is gemaakt. Dat zou eenvoudig betekenen dat Jezus door Zijn eigen dood verzoening voor ons heeft gedaan. Zijn bloed is voor ons vergoten en op die manier heeft Hij voor onze zonde betaald. Dit is één uitleg van wat Paulus bedoelt wanneer hij zegt:

‘Hij heeft Hem, Die nooit had gezondigd, voor ons tot zonde gemaakt.’ God heeft Jezus, Die zonder zonde was, voor ons tot een zondoffer gemaakt, zodat wij als rechtvaardig gerekend zouden worden.

Dat is trouwens een mogelijke uitleg. Zelfs als het niet de juiste uitleg van dit vers is, zou er beslist niets onorthodox aan zijn, of iets waartegen vanuit de leer bezwaar gemaakt zou kunnen worden. Maar het is ook mogelijk dat zonde zonde betekent,

dat zonde geen zondoffer betekent, maar dat Christus voor ons tot zonde is gemaakt. Jezus was zonder zonde. Hoe kon Hij zonde zijn? Natuurlijk alleen doordat Hem zonde werd toegerekend.

Let erop dat het woord 'toerekening' voorkwam in Paulus' bespreking in vers 19.

Wat betekent het woord 'toerekenen'? Toerekenen betekent bijschrijven, of in het geval van zonde gaat het natuurlijk om iets negatiefs. Het betekent iemand een fout aanrekenen, iemand ergens verantwoordelijk voor houden. Als je iets in positieve zin op mijn rekening bijschrijft, betekent dat dat er meer op mijn rekening komt te staan. Maar als je het niet op mijn rekening bijschrijft, moet het nog steeds ergens worden bijgeschreven. Het zou in plaats daarvan op de rekening van iemand anders kunnen worden bijgeschreven, en in dat geval wordt die ander rijk gemaakt.

Neem een voorbeeld van iets dat aan mij wordt bijgeschreven of toegerekend. Laten we zeggen dat iemand mij geld schuldig is. Stel dat ik je mijn auto verkoop en je die in termijnen afbetaalt, en je het geld rechtstreeks op mijn bankrekening stort. Je bent het mij verschuldigd om het geld op mijn rekening te zetten, het aan mij bij te schrijven, want het is van mij. Maar als ik iemand ontmoet die toevallig in geldnood zit en ik zeg: 'Zet dat maar op zijn bankrekening in plaats van op de mijne. Als je je maandelijkse afbetalingen doet, zet het dan niet op mijn rekening, maar op zijn rekening.'

Dan wordt wat van mij is ineens van die persoon. Beslist niet doordat die het verdient, maar doordat het op zijn rekening wordt bijgeschreven. Die persoon ontvangt wat hij niet heeft verdiend, maar wat ik heb verdiend, of wat ik bezit, of wat dan ook. Wat mij ten goede komt, wordt aan hem bijgeschreven, zodat het nu hem ten goede komt, en mij niet.

Hetzelfde werkt met schuld of met zonde. Om de wereld met Zichzelf te verzoenen, moest God de zonden van de wereld niet aan de wereld toerekenen. Maar aan wie zouden ze dan worden toegerekend? Ze zouden aan Jezus worden toegerekend. Het wordt op Zijn rekening gezet. De wereld had dus zonde en overtredingen, maar God rekende die niet aan de wereld toe, staat er in vers 19. Hij rekende ze als het ware aan Christus toe. Wanneer er dus staat dat Christus voor ons zonde werd, betekent dat dat de zonde van de wereld aan Hem werd toegerekend. Hij werd door God behandeld

alsof Hij de zondaar was, en de wereld werd behandeld alsof zij niet de zondaar was. De schuld van de zonde van de wereld werd op de rekening van Christus gezet. Maar wat gebeurde er dan met Zijn gerechtigheid? Die werd op de rekening van de wereld bijgeschreven.

13

Filemon en Onesimus als beeld van verzoening

Daarvan is een prachtige illustratie te vinden in de manier waarop Paulus met Filemon en Onesimus omgaat in het boek Filemon. Ik weet niet of je dat onlangs nog hebt gelezen, maar in Filemon schrijft Paulus aan iemand die door hem tot geloof is gekomen en die slaven bezit. Een van die slaven, Onesimus genaamd, is gevlucht en heeft spullen van zijn meester gestolen. Het gezin woonde in Kolosse, en de slaaf vluchtte vanuit Kolosse naar Rome. Door een of andere beschikking van de voorzienigheid liep hij Paulus tegen het lijf en werd hij door Paulus tot de Heere geleid.

Nu hebben we een situatie waarin de weggelopen slaaf iemand is die door Paulus tot geloof is gekomen. En zijn eigenaar, bij wie hij in Kolosse is weggelopen, is ook iemand die door Paulus tot geloof is gekomen. Twee christenen, die allebei bij Paulus in het krijt staan. Toch is de slaaf tegenover zijn meester een misdadiger. Het is in strijd met de wet dat een slaaf wegloopt. Volgens het Romeinse recht kon hij daarvoor zelfs ter dood worden gebracht.

Hier hebben we dus een geval van een eigenaar van een slaaf en een weggelopen slaaf, die van elkaar vervreemd zijn. De slaaf heeft spullen gestolen, mogelijk spullen die hij niet meer in zijn bezit had en niet kon teruggeven, en hij had schuld tegenover zijn meester. Verzoening was noodzakelijk. Er moest iemand zijn die met beide partijen contact had, een middelaar, iemand die met beide partijen op goede voet kon staan en kon proberen verzoening tot stand te brengen. Paulus was die persoon. Paulus stond op goede voet met Onesimus, de slaaf, en Paulus stond op goede voet met Filemon, de eigenaar.

Paulus komt dus tussenbeide, en daarin lijkt hij heel sterk op Christus Die tussenbeide komt. Hier zien we een beeld dat je niet kunt missen, of het nu zo bedoeld is of niet: als zondaars zijn we als weggelopen slaven. We zijn bij onze Meester weggelopen en er staat een schuld open die we niet kunnen betalen. We hebben Hem bestolen op manieren die we nooit ongedaan kunnen maken en waarvoor we nooit volledig vergoeding kunnen geven. Voor verzoening is het nodig dat iemand onze schuld op zich neemt en dat er iets gebeurt waardoor we bij God in de gunst komen.

Nu stel ik dit al te eenvoudig voor om het punt vanuit Filemon duidelijk te maken. Er komt veel meer bij kijken. Maar toen Paulus aan Filemon, de eigenaar, schreef, zei hij dit in Filemon vers 17 en 18. Hij zegt:

Als u mij dus als uw medearbeider beschouwt, ontvang hem dan zoals u mij zou ontvangen. Maar als hij u onrecht heeft aangedaan of u iets schuldig is, breng dat mij dan in rekening.

FILEMON 1:17-18

Dit is een werkelijk prachtig beeld van Christus Die bij God voor ons pleit. Er gebeuren twee dingen. Ten eerste:

Als u mij dus houdt voor een medegelovige, aanvaard hem dan zoals u mij zou aanvaarden.

FILEMON 1:17

Met andere woorden: hij is geen medearbeider van je, maar een zondaar die je onrecht heeft aangedaan. Hij heeft je bestolen en misdaden tegen je begaan. Ook al zou je iets tegen hem kunnen hebben, beschouw hem toch alsof hij mij was. Als ik een medearbeider ben, behandel hem dan als je medearbeider.

Maar hoe zit het met de schuld?

En als hij u in iets onrecht aangedaan heeft of u iets schuldig is, breng dat mij in rekening.

FILEMON 1:18

Er is hier sprake van een dubbele toerekening. De verdiensten van Paulus worden in de ogen van Filemon aan Onesimus toegerekend, zodat Onesimus door Filemon wordt behandeld alsof hij Paulus zelf was. Daarentegen wordt de schuld van Onesimus aan Paulus toegerekend, zodat Paulus als het ware de schuld of de verschuldigde betaling op zich neemt. Het onrecht wordt aan Paulus toegerekend.

Dit lijkt mij nu een volmaakt beeld, in elk geval een bijna volmaakt beeld, zo niet volmaakt, van wat Paulus over Christus zegt in 2 Korinthe 5, vers 21. Er is sprake van een dubbele toerekening. Aan de ene kant is onze schuld, ons onrecht, aan Christus toegerekend, zodat Hij de schuldenaar wordt, Hij wordt de zondaar. Hij wordt behandeld of beschouwd als Degene Die gezondigd heeft, hoewel Hij nooit gezondigd heeft. Aan de andere kant wordt Zijn gerechtigheid ons toegerekend, zodat

Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem.

2 KORINTHE 5:21

14

God legt onze schuld op Christus

Het idee dat de ene partij schuldig wordt aan de zonde van een andere partij, is een heel moeilijk filosofisch begrip. Sommigen verwerpen het helemaal, zelfs als christelijke leer. Zelfs sommige mensen die verder wel christen zouden zijn, hebben daar gewoon moeite mee. Hoe kan iemand werkelijk, letterlijk schuldig worden aan de schuld van iemand anders? Ik weet het niet, maar ik geloof dat God dat kan doen. Er staat dat God Degene is Die het gedaan heeft, dat

Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem.

2 KORINTHE 5:21

Nu kan ik dit zeggen: in geen enkele omstandigheid die ik ken in het aardse maatschappelijke verkeer kan iemand werkelijk schuldig worden aan de daden van iemand anders. Dat kan niet. Maar bij God mag niets onmogelijk worden genoemd. Het is God Die Hem Die geen zonde kende, voor ons tot zonde heeft gemaakt. Onze zonde werd dus gestraft toen Jezus werd gestraft, omdat Hij werd behandeld alsof Hij onze zonde was. Dat is, denk ik, de waarschijnlijke reden. Er is daarnaast nog een andere mogelijke reden, maar volgens mij is dat de waarschijnlijke reden waarom God, toen Hij dit in de dagen van Mozes wilde uitbeelden, Mozes een slang liet maken en die op een paal liet zetten. Die slang stelde Christus aan het kruis voor. Dat weten we omdat Jezus dat zei toen Hij met Nicodemus sprak in Johannes hoofdstuk 3. Hij zei:

Zoals Mozes in de woestijn een slang omhooghief, zo moet ook de Zoon des mensen omhooggeheven worden, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

JOHANNES 3:14-15

15

De koperen slang en de zondebok

Het gaat een beetje tegen ons gevoel in om een slang, in de Schrift doorgaans een symbool van satan, Christus te laten voorstellen: die slang op de paal. Ik weet niet zeker waarom dat zo is. Veel mensen hebben ernaar gevraagd, en ik zou een paar suggesties kunnen doen die misschien van belang zijn. Maar een daarvan is zeker deze: misschien was het, toen Jezus stierf, in Gods toerekening onze slechtheid die stierf. De slang stelde Christus voor als Degene Die onze zonde, onze slechtheid, was geworden en aan het kruis hing.

Dat is een bijna aanstootgevende gedachte. Het klinkt bijna godslasterlijk. Als God Zelf niet Degene was Die het deed, zou het godslasterlijk zijn. Maar dat Jezus zonde werd, zodat wij gerechtigheid konden worden, is wat Paulus zegt, of in elk geval wat hij lijkt te zeggen. Zo'n overdracht van schuld van de ene partij op de andere kan alleen God tot stand brengen, en het is in werkelijkheid nooit gebeurd, behalve in dat ene geval. Toch

werd het in de oudtestamentische wet vele malen uitgebeeld wanneer de priester zijn hand op de zondebok of op een offerdier legde en boven dat dier de zonden van het volk beleet. Dat was een symbolische overdracht van de zonden en de schuld op dat dier.

Natuurlijk kon het dier nooit werkelijk schuldig worden. Het is maar een dier. In Hebreeën staat:

Want het is onmogelijk dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneemt.

HEBREEËN 10:4

Maar Jezus kan dat wel. Die dieren die geofferd werden, waren een symbool en een beeld van wat Christus zou doen. Het leggen van de hand op de kop van het dier en het belijden van zonde, de overdracht van de ongerechtigheden op het dier, waren slechts symbolisch. Maar bij Christus is het werkelijkheid. Hij werd de zondebok. Hij werd het offer. Onze zonden werden op Hem gelegd, zodat Hij stierf. Toen Hij stierf, stierven onze zonden, en wij blijven achter met alleen Zijn gerechtigheid.

16

Gods genade tevergeefs ontvangen

Nu hoofdstuk 6:

En als medewerkers van God roepen wij u er ook toe op de genade van God niet tevergeefs ontvangen te hebben.

2 KORINTHE 6:1

Wat betekent dit?

Betekent 'tevergeefs' niet vruchteloos, of zonder dat het gewenste resultaat wordt bereikt? In Galaten 4:11 zegt Paulus:

Ik vrees voor u dat ik mij misschien tevergeefs voor u heb ingespannen.

GALATEN 4:11

Hij is bezorgd dat zijn werk, hoewel het op een gegeven moment doeltreffend leek, dat misschien niet zal blijven, en dat zijn inspanningen uiteindelijk tevergeefs zullen blijken te zijn.

In hoofdstuk 5 van Galaten, in vers 4, spreekt hij over:

U bent van Christus losgeraakt, u die door de wet gerechtvaardigd wilt worden; en daarmee bent u uit de genade gevallen.

GALATEN 5:4

Het is mogelijk om van Christus vervreemd te raken. De Engelse vertaling die ik hier gebruik, heeft het woord 'estranged', 'vervreemd', waar de HSV 'van Christus losgeraakt' heeft. In het Engels wordt 'estranged' gewoonlijk gebruikt voor een man en vrouw die niet meer samenwonen en waarschijnlijk op het punt staan te scheiden, of misschien zelfs al gescheiden zijn. Hoewel ik niet denk dat de term gewoonlijk wordt gebruikt voor mensen die daadwerkelijk wettelijk gescheiden zijn. Van mensen die op weg zijn naar een scheiding wordt doorgaans gezegd dat ze van elkaar vervreemd zijn.

Paulus zegt dat mensen van Christus vervreemd kunnen raken en uit de genade kunnen vallen. Dat is waarschijnlijk waar Paulus bezorgd over is wanneer hij zegt:

Laat de genade van God niet voor niets zijn geweest.

Je kunt de genade van God ontvangen, maar uiteindelijk kan blijken dat het tevergeefs is geweest.

17

Onweerstaanbare genade en Paulus' smeekbeden

Eerlijk gezegd weet ik niet hoe een calvinist met zo'n tekst uit de voeten kan, omdat de calvinist gelooft in iets wat onweerstaanbare genade wordt genoemd. En als genade aan jou als uitverkorene wordt gegeven, zal die nooit tevergeefs zijn. Die zou onmogelijk het gewenste resultaat niet tot stand kunnen brengen, omdat God honderd procent soeverein is over deze dingen, en Hij onweerstaanbaar trekt door Zijn genade. Hij geeft Zijn genade eenzijdig, onvoorwaardelijk, en daarmee is volharding daarin gegarandeerd.

Als Paulus zulke leerstellingen aanhing, is het moeilijk te begrijpen hoe woorden als deze ooit uit zijn pen konden vloeien. Als Paulus zulke leerstellingen aanhing, is dat prima. Ik zou ze ook graag aanhangen. Maar ik ken geen enkele plaats in de Bijbel waar staat dat Paulus zulke leerstellingen aanhing. En het is heel moeilijk om de woorden die Paulus daadwerkelijk schreef te verenigen met de aanname dat hij zulke leerstellingen aanhing.

Stel dat ik het volgende geloofde: alle mensen die God heeft uitverkoren, zullen onvermijdelijk en onweerstaanbaar door Gods genade getrokken worden. God zal altijd bereiken wat Hij wil, omdat Hij volkomen soeverein is. Er gebeurt nooit iets wat Hij niet werkelijk wil. Dan zou ik nooit geneigd zijn iemand te vragen of te smeken Gods genade niet tevergeefs te ontvangen. Of zelfs maar om hen, zoals Paulus doet, te smeken zich met God te laten verzoenen. Smeken is niet nodig; het gaat toch gebeuren. Ik hoef alleen maar het Evangelie te prediken, en dan zal Gods genade

natuurlijk de rest doen. Dat smeken, dat overtuigen — Paulus klinkt in deze hoofdstukken helemaal niet erg fatalistisch in zijn opvattingen over behoud. Want hij zegt in vers 11 van hoofdstuk 5:

Nu wij dus deze vrees voor de Heere kennen, bewegen wij de mensen tot het geloof; en voor God zijn wij openbaar geworden, maar ik hoop ook voor uw gewetens openbaar te zijn.

2 KORINTHE 5:11

In hoofdstuk 5, vers 20:

Wij zijn dan gezanten namens Christus, alsof God Zelf door ons smeekt. Namens Christus smeken wij: laat u met God verzoenen.

2 KORINTHE 5:20

En nu smeekt hij hen opnieuw. Om wat? Om zich met God te laten verzoenen, om Gods genade niet tevergeefs te ontvangen. Het klinkt alsof hij mensen smeekt om behouden te worden en behouden te blijven. En het heeft volgens mij geen zin al die emotionele energie te verspillen als dat toch al vaststaat.

18

Paulus' toepassing van Jesaja's heilsbelofte

Maar goed:

Want Hij zegt: In de tijd van het welbehagen heb Ik U verhoord, en op de dag van het heil heb Ik U geholpen. Zie, nu is het de tijd van het welbehagen, zie, nu is het de dag van het heil!

2 KORINTHE 6:2

Dit is een citaat uit Jesaja 49, vers 8. Het is merkwaardig dat Paulus dat hier zou aanhalen. Eigenlijk haalt Paulus ook elders in deze brief de Schrift op een merkwaardige manier aan. Eerder, in hoofdstuk 4, citeerde hij uit de psalm die zegt:

Ik heb geloofd, daarom spreek ik. Ik ben zeer verdrukt geweest.

PSALMEN 116:10

En hij past wat de psalmdichter zei heel vrij en losjes toe: ‘Nou, de psalmdichter sprak uit wat hij geloofde; dan spreken wij uit wat wij geloven.’ Maar het lijkt nauwelijks een exegese van de passage die hij aanhaalt. Het is ook niet zonder meer een rechtstreekse toepassing van wat de psalmdichter zei.

Ook hier, wanneer hij Jesaja aanhaalt, wist Paulus dit heel goed. Hij maakte hier natuurlijk geen vergissing. Hij probeerde niemand te misleiden en was zelf ook niet misleid. Ik kan me voorstellen dat vrijwel niemand in de eerste eeuw de Schriften van het Oude Testament beter kende dan Saulus van Tarsus. En hij maakte hier niet de een of andere domme vergissing. Het is alleen merkwaardig hoe zijn gedachten gingen. De Schrifttekst die hij aanhaalt in Jesaja 49, vers 8, is in werkelijkheid gericht tot Christus, tot de Knecht van de Heere. God zegt tegen Zijn Knecht, tegen Jezus:

Zo zegt de HEERE: In de tijd van het welbehagen heb Ik U verhoord, en op de dag van het heil heb Ik U geholpen. Ik zal U beschermen en U geven tot een Verbond voor het volk, om de aarde weer op te richten, om de verwoeste erfelijke bezittingen te ontvangen,

JESAJA 49:8

Vrijwel zeker een verwijzing naar de opstanding. Toen Jezus in nood was en bevrijd of gered moest worden, werd Hij natuurlijk door de Vader geholpen doordat Hij uit de doden werd opgewekt.

Maar Paulus haalt dat aan om voort te bouwen op één bepaalde uitdrukking erin: ‘de dag van de redding’. Hij doet dat in plaats van een van die punten te maken of te spreken over het eigenlijke onderwerp van het vers zelf. Want God zegt tegen Jezus:

Op de dag van het behoud heb Ik Je geholpen.

En trouwens, de andere uitdrukking in hetzelfde citaat is:

Want Hij zegt: In de tijd van het welbehagen heb Ik U verhoord, en op de dag van het heil heb Ik U geholpen. Zie, nu is het de tijd van het welbehagen, zie, nu is het de dag van het heil!

2 KORINTHE 6:2

Paulus neemt die twee uitdrukkingen en zegt:

Nu is het juiste moment en vandaag is de dag van het behoud.

Het citaat kan zo worden toegepast. Daarmee brengt hij nauwelijks de voornaamste betekenis naar voren van dat citaat dat hij uit Jesaja geeft. Op een bepaald niveau zegt hij dat deze profetie in Jesaja nu vervuld is. Jezus heeft dit in onze eigen tijd vervuld, zou Paulus zeggen — in de dagen van de apostelen, in zijn eigen generatie. Jezus werd op de zondag van de opstanding geholpen, en God hielp Hem, wekte Hem op uit het graf en bevrijdde Hem uit al Zijn benauwdheden.

19

Nu reageren op Gods genade

Maar dat is niet het punt dat Paulus maakt. Volgens mij voert Paulus eerder een argument aan om Gods genade niet tevergeefs te ontvangen, want hij begint het citaat met het woord ‘want’:

Want Hij zegt.

Hij heeft zojuist gezegd:

En als medearbeiders van God roepen wij u er ook toe op de genade van God niet tevergeefs ontvangen te hebben.

2 KORINTHE 6:1

Het woord 'want' betekent hier 'omdat'.

Want Hij zegt: In de tijd van het welbehagen heb Ik U verhoord, en op de dag van het heil heb Ik U geholpen. Zie, nu is het de tijd van het welbehagen, zie, nu is het de dag van het heil!

2 KORINTHE 6:2

Dus dit citaat wordt op de een of andere manier opgevat als een argument om Gods genade niet tevergeefs te ontvangen.

Voor zover ik kan nagaan, zegt Paulus dat dit de tijd is om op God te reageren. Dit is de tijd om behouden te worden. Dit is de dag van het behoud. Dit is de gelegenheid. Stel het niet uit. Veronachtzaam het niet. Ontvang het niet om er vervolgens van af te vallen. Dit is het beslissende moment. Dit is de dag waarop er gelegenheid is om behouden te worden, en laat deze dag niet voorbijgaan zonder die gelegenheid te benutten. Dat zou kennelijk Paulus' reden zijn om dat aan te halen en om de uitspraak te doen die hij doet.

Al vind ik dat, zoals ik al zei, nogal merkwaardig. Misschien heeft verder niemand hier moeite mee. Hij had dat kunnen zeggen zonder dat vers aan te halen, en doordat hij dat vers aanhaalt, zou je verwachten dat hij iets naar voren brengt wat meer tot de kern behoort van wat dat vers zegt. Maar er is niets ongeldigs of ongeoorloofds aan wat hij zegt. Het vers spreekt over een periode van behoud waarin God Jezus uit de doden zou opwekken. En Paulus lijkt te zeggen dat het tijdperk van de gemeente, vanaf het moment dat Jezus uit de doden opstond, zolang er gelegenheid is, de dag van het behoud is. Die langdurige dag van het behoud is de tijd waarin God mensen de gelegenheid geeft behouden te worden.

20

Geen aanstoot geven in de bediening

Vers 3 zegt:

Wij geven in geen enkel opzicht enige aanstoot, opdat de bediening niet gelasterd wordt. Maar in alles bewijzen wij onszelf als dienaars van God, in veel volharding: in verdrukkingen, in noden, in benauwdheden, in slagen, in gevangenschappen, in oproer, in ingespannen arbeid, in nachten zonder slaap, in vasten, in reinheid, in kennis, in geduld, in vriendelijkheid, in de Heilige Geest, in ongeveinsde liefde, in het woord van de waarheid, in de kracht van God, door de wapens van de gerechtigheid aan de rechter- en aan de linkerzijde; door eer en oneer, door kwaad gerucht en goed gerucht; als misleiders en toch waarachtigen; als onbekenden en toch bekenden; als stervenden, en zie, wij leven; als bestraft en toch niet gedood; als bedroefden, maar toch steeds blij; als armen, maar die toch velen rijk maken; als mensen die niets hebben en toch alles bezitten.

2 KORINTHE 6:3-10

Deze passage is duidelijk één heel lange, uitgesponnen zin. Hij is zo lang en bevat zo veel kleine bijzonderheden met allerlei verschillende woorden, dat je gedachten er misschien bij in slaap vallen, en misschien zelfs je voeten terwijl je hem leest. Daardoor ontgaat je in wezen de opbouw van het geheel en de boodschap van wat hij hier zegt.

Die kwestie in vers 3, over geen aanstoot geven, was een zorg die hij in 1 Korinthe tegenover hetzelfde publiek uitsprak. Hij schreef toen aan degenen in de gemeente die compromissen sloten en vlees aten dat aan afgoden geofferd was, tijdens de eigenlijke

feesten in de afgodstempels. Hij zei dat ze dat niet moesten doen. Niet omdat het eten van vlees dat aan afgoden geofferd was op een of andere magische manier schadelijk was, maar eenvoudigweg omdat ze daardoor broeders zouden laten struikelen en hun aanstoot zouden geven. Hij zei:

Geef geen aanstoot, niet aan de Joden en de Grieken, en ook niet aan de gemeente van God,

1 KORINTHE 10:32

Hij betoogde dat ze geen aanstoot moesten geven, omdat dat mensen ervan kon weerhouden te geloven. Hij wijst er hier op dat hijzelf zich aan die gedragslijn houdt. Hij geeft geen aanstoot.

Natuurlijk namen sommige mensen aanstoot aan Paulus. Het is niet mogelijk je leven te leiden zonder dat sommige mensen aanstoot aan je nemen. Als je onrechtvaardig leeft, geef je de rechtvaardigen aanstoot. Als je rechtvaardig leeft, geef je op een bepaald niveau de onrechtvaardigen aanstoot. Maar wat hij bedoelt, is dat hij niemand een gegronde reden geeft om aanstoot te nemen. Hij berokkent niemand schade, hij doet niemand kwaad, hij doet niemand onrecht. Hij houdt rekening met andere mensen en probeert zo te voorkomen dat hij onnodig aanstoot geeft. Maar hij zegt:

opdat de bediening niet gelasterd wordt.

2 KORINTHE 6:3

Hij maakt zich zorgen om de reputatie van de bediening, omdat hij zich zorgen maakt over hoe mensen het Evangelie ontvangen dat hij predikt.

21

Hoe Paulus zijn geloofwaardigheid bewijst

Maar hij zegt:

In alles laten we zien dat we betrouwbaar zijn.

In de Engelse vertaling staat hier ‘we commend ourselves’, ‘wij bevelen onszelf aan’. De HSV heeft hier ‘bewijzen wij onszelf’. Die Engelse formulering over zichzelf aanbevelen staat ook in vers 12 van hoofdstuk 5:

Want wij bevelen onszelf niet opnieuw bij u aan, maar wij geven u een aanleiding tot roem over ons, opdat u iets te zeggen zou hebben tegen hen die in het uiterlijke roemen en niet in wat er in het hart leeft.

2 KORINTHE 5:12

Dat wil zeggen: we schrijven deze brief niet als een aanbevelingsbrief voor onszelf. We proberen onszelf niet op te hemelen. We proberen niet de loftrompet over onszelf te steken. We proberen niet onze eigen geloofwaardigheid te vestigen door iets over onszelf te zeggen.

Er is echter één manier waarop we onze geloofwaardigheid wel vestigen. In zekere zin bevelen we onszelf wel aan. We vinden het belangrijk dat jullie weten dat we geloofwaardig zijn. We vinden het belangrijk dat jullie erkennen dat onze bediening legitiem is. We gaan niet proberen onszelf aan te bevelen door een aanbevelingsbrief voor onszelf te schrijven. Maar in feite, zegt hij, bevelen we onszelf wel aan als dienaren van God. Niet schriftelijk, maar op andere manieren.

Wat zijn die andere manieren? Hij geeft een heel lange lijst. En volgens mij helpt het om iets te zien wat misschien niet meteen duidelijk is wanneer je die lijst gewoon leest en je gedachten afstompen doordat er zo veel woorden snel achter elkaar komen. Het helpt om te zien dat hij in feite naar verschillende categorieën verwijst.

22

Volharding in lijden en ontbering

Eerst wijst hij op het lijden dat hij heeft verdragen. Dat staat voornamelijk in de verzen 4 en 5. De verschillende dingen die hij ter wille van het Evangelie heeft verdragen, zijn het eerste wat hij noemt als bewijs van de geloofwaardigheid van zijn bediening. Hij

heeft geen aanbevelingsbrief, maar dit heeft hij wel. Wat dan? Dat hij met veel geduld, of volharding, verdrukkingen, noden en benauwdheden verdraagt.

Verdrukkingen betekent eenvoudigweg allerlei vormen van leed, een tamelijk algemene aanduiding. Noden zou specifiek slaan op het ontbreken van noodzakelijke dingen, op arm zijn. Benauwdheden kan betrekking hebben op de emotionele benauwdheden waarop hij eerder heeft gezinspeeld. Maar in vers 5 spreekt hij specifiek over slagen. Dat zijn natuurlijk de slagen van een zweep of een stok. Gevangenschappen — wat dat betekent, begrijpen we gemakkelijk genoeg. Oproeren is waarschijnlijk een verwijzing naar rellen. Er waren veel rellen die vaak door de Joden onder de heidenen werden veroorzaakt vanwege Paulus, om te proberen hem de stad uit te laten jagen. Paulus bevond zich vaak midden in rellen die erop gericht waren hem te vernietigen.

Dan volgen ingespannen arbeid, nachten zonder slaap en vasten. Die drie dingen legt hij zichzelf in zekere zin allemaal op, tenzij hij ze in een andere betekenis bedoelt, zoals onvrijwillig vasten. Maar naast de beproevingen die hij door toedoen van anderen verdraagt, onderwerpt hij zichzelf ook aan een leven dat niet gemakkelijk is. Het is bekend dat hij hard werkt, slaap mist en zelfs maaltijden overslaat ter wille van het Evangelie. Dit is een van de manieren waarop hij zijn bediening aanbeveelt: door moeilijkheden met geduld te verdragen.

23

Karakter als bewijs van een echte bediening

Maar er is meer. Vers 6 is weer een andere categorie. Hij zegt:

Zuiverheid, kennis, geduld, vriendelijkheid, de Heilige Geest, oprechte liefde.

Wat hebben deze dingen gemeen? Het zijn geen dingen die hij ondergaat. Dit zijn in wezen de wezenlijke kenmerken van zijn bediening, van zijn gedrag. Hij is rein in zijn gedrag. Hij geeft blijk van juiste kennis van God. Lankmoedigheid betekent geduld. In dit geval geen volharding, maar wat wij onder geduld verstaan: niet ongeduldig worden. Goedertierenheid, dat wil zeggen zachtmoedigheid. Door de Heilige Geest,

wat daarmee ook bedoeld wordt, door geestelijkheid, waarmee misschien geestelijk inzicht en geestelijke zalving bedoeld worden. En door oprechte liefde, duidelijk een karaktertrek en een gedragspatroon.

Dus in vers 6 maakt hij een overgang. In de verzen 4 en 5 zegt hij dat we onze bediening in het ene opzicht aanbevelen door de dingen die we verdragen, en in een ander opzicht door ons karakter en onze houding en onze manier van doen. We hebben geen aanbevelingsbrief nodig. Je kunt zien hoe vriendelijk we zijn, hoe liefdevol we zijn, hoezeer onze bediening door de Heilige Geest gezalfd is, hoe rein we zijn, hoeveel geduld we met mensen hebben. De aanbeveling van zijn bediening ligt dus ten eerste in volharding. Ten tweede ligt die in zijn karakter.

24

Waarheid, Gods kracht en geestelijke wapens

Ten derde zegt hij in vers 7:

in het woord van de waarheid, in de kracht van God, door de wapens van de gerechtigheid aan de rechter- en aan de linkerzijde;

2 KORINTHE 6:7

Deze dingen hebben betrekking op zijn methoden, zijn hulpmiddelen of zijn werkwijze. Hoe behaalt hij de overwinning? Hoe verovert hij steden? Hoe vestigt hij het Koninkrijk van God? Hoe boekt hij vooruitgang in de bediening? Nou, niet door ambtenaren om te kopen, niet door een militie op de been te brengen om tegen de slechteriken op te trekken, niet door laster en geroddel. Dat zijn zijn methoden niet. Zijn methode is het woord van de waarheid te verkondigen en te handelen in de kracht van God. Dat laatste verwijst ongetwijfeld naar de wonderen enzovoort die hij verrichtte. En hij voert oorlog, toegerust met Gods wapenrusting.

Nu zegt hij hier niet wat Gods wapenrusting precies is. We weten dat hij op andere plaatsen de wapenrusting van God noemt. De bekendste plaats voor ons is waarschijnlijk Efeze hoofdstuk 6, waar hij spreekt over het opnemen van:

de helm van het behoud en het borstharnas van de
gerechtigheid, met de waarheid als gordel om uw middel, het
schild van het geloof en uw voeten geschoeid met de bereidheid
van het Evangelie van de vrede

EFEZE 6:14-17

Enzovoort. Dat is de bekendste passage waarin Paulus de beeldspraak van de wapenrusting uitwerkt, al zijn er nog een aantal andere plaatsen waar hij een wapenrusting noemt.

In Romeinen hoofdstuk 13, vers 12, zegt Paulus:

De nacht is ver gevorderd en de dag is nabijgekomen. Laten wij
dus de werken van de duisternis afleggen en de wapens van het
licht aandoen.

ROMEINEN 13:12

Hij legt in die passage dus niet uitvoerig uit wat hij met de wapenrusting van het licht bedoelt. Maar het is duidelijk dezelfde soort beeldspraak als die van het dragen van de wapenrusting van God.

Ook in 1 Thessalonicenzen hoofdstuk 5 spreekt Paulus over zo'n wapenrusting. In 1 Thessalonicenzen hoofdstuk 5 zegt hij in vers 8:

Maar laten wij, die van de dag zijn, nuchter zijn, bekleed met het
borstharnas van geloof en liefde, en met de hoop op de zaligheid
als helm.

1 THESSALONICENZEN 5:8

Er is duidelijk een zekere overeenkomst met Efeze 6. Hier gebruikt hij niet daadwerkelijk het woord wapenrusting, maar hij spreekt over een borstharnas en een helm. Het is duidelijk dat hij in al deze passages dezelfde beelden voor ogen heeft.

25

Gerechtigheid bij aanval en verdediging

Nu verwijst hij er in 2 Korinthe 6 specifiek naar dat zijn oorlogvoering een geestelijke oorlogvoering is. Hij voert geen lichamelijke oorlog om zijn doelen te bereiken, en hij draagt:

‘de wapens van rechtvaardigheid in onze rechterhand en in onze linkerhand’. Dat zegt 2 Korinthe 6:7. Wat bedoelt hij met:

door de wapens van de gerechtigheid aan de rechter- en aan de linkerzijde;

2 KORINTHE 6:7

Betekent dat dat hij zich aan alle kanten met een wapenrusting omringt? Sommigen denken dat de rechterhand de hand was die het zwaard droeg, en dat de linkerhand het schild droeg. En dat kan waar zijn. Die uitleg klinkt mij redelijk in de oren, denk ik. De rechterhand was dan dus de aanvallende hand, en de linkerhand was de verdedigende hand, om met het schild de slagen van de vijand af te weren.

En dus zou hij kunnen zeggen dat hij zowel bij de aanval als bij de verdediging een geestelijke oorlog voert. Hij houdt zich niet bezig met lichamelijke oorlogvoering. Hij is niet toegerust met een lichamelijke wapenrusting, maar met de wapenrusting van de gerechtigheid. In feite is de gerechtigheid zelf de wapenrusting. Hij blijft invloedrijk en onkwetsbaar voor de aanvallen van de vijand door zich nergens aan schuldig te maken, door rechtvaardig voor God te blijven. Maar het punt hier is dat vers 7 en de opsomming van dingen daar allemaal te maken hebben met de werkwijze van Paulus.

26

Eer, laster en paradoxen van Paulus' bediening

En dan staat er in vers 8:

Of we nu geëerd of vernederd worden, of mensen nu slecht of goed over ons praten.

Blijkbaar betekent dat dat zijn bediening wordt aanbevolen zowel wanneer hij geëerd wordt als wanneer hij onteerd wordt, wanneer er goed over hem gesproken wordt en wanneer er slecht over hem gesproken wordt. Hoe kan dat? Nou, waarschijnlijk bedoelt hij dat zijn bediening hier op twee manieren wordt aanbevolen. De ene is wanneer goede mensen goed over hem spreken, en de andere is wanneer slechte mensen kwaad over hem spreken. Beide bevelen hem aan.

Zijn bediening wordt aanbevolen door het feit dat goede mensen hem erkennen. Hij geniet aanzien onder goede mensen. Hij staat goed bekend bij degenen die godvruchtig zijn. Maar zijn bediening wordt evenzeer aanbevolen door het feit dat slechte mensen hem niet mogen. Ze onteren hem. Ze spreken kwaad over hem. Vaak is de deugdzaamheid van een man even goed af te lezen aan wie zijn vijanden zijn als aan wie hem aanbevelen, of wie hun steun aan hem uitspreken. En Paulus lijkt te zeggen dat mijn bediening wordt aanbevolen door de uiteenlopende reacties van de rechtvaardigen en de onrechtvaardigen op mij.

Verder gaat hij in vers 8 door met de woorden:

We worden gezien als bedriegers, maar zijn eerlijk; als onbekenden, maar zijn goed bekend; als stervenden, maar kijk, we leven; als mensen die gestraft worden, maar we worden niet gedood.

Dit is een reeks tegenstellingen die in zekere zin paradoxaal zijn. We zouden dit de paradoxen van Paulus' bediening kunnen noemen. Ook die maken deel uit van de manier waarop hij zijn bediening aanbeveelt: de bediening heeft een zeker paradoxaal element. Het lijkt erop dat deze dingen niet waar zouden zijn als God er niet in werkzaam was. Iemand wordt een bedrieger genoemd, en toch is hij oprecht. Hij is een betrekkelijk onbekende man, en toch is hij bekend genoeg om invloed te hebben. Hij is

een man die lijkt te sterven, en toch sterft hij eigenlijk maar niet. Hij leeft nog steeds. Hij wordt vaak afgeranseld, getuchtigd, met stokken geslagen enzovoort, en toch wordt hij niet gedood. Hij gaat gewoon door.

‘Als mensen die verdriet hebben.’ Dat wil zeggen: hij verkeert in de omstandigheden van een bedroefd man, maar hij verheugt zich. Hij verkeert in de omstandigheden van een arm man, en toch maakt hij velen rijk. Hij verrijkt velen. Misschien bedoelt hij dat zelfs in de letterlijke, materiële zin. Want toen Paulus deze brief schreef, ging hij langs de gemeenten in Macedonië om geld in te zamelen voor de armen in Jeruzalem. In hoofdstuk 8 en 9 van 2 Korinthe besteedt hij zelfs de volledige twee hoofdstukken aan een bespreking hiervan. Hij is naar Macedonië gegaan, hij heeft geld gekregen van de gemeenten daar, hij zal naar Korinthe komen, hij is van plan ook van hen geld te krijgen, en hij zal het naar Jeruzalem brengen en het daar aan de armen geven.

Hier heb je dus een man die niets bezit, een man die in de omstandigheden van een behoeftige verkeert. En toch verrijkt zijn bediening mensen die arm zijn, doordat hij geld aanneemt en het voor iemand anders aflevert. Het is zijn geld niet, dus hij is nog steeds arm. Wat een vreemd leven leidt deze man. Hij is stervende, maar hij sterft niet. Hij wordt getuchtigd, maar hij blijft leven. Hij verkeert in omstandigheden die voor ieder mens een groot verdriet betekenen, ook voor hem, en toch verheugt hij zich. Hij is een arm man, en toch wordt door hem in de behoeften van andere mensen voorzien. Als je dat geestelijk opvat, zou je het natuurlijk nog verder kunnen doortrekken.

als bedroefden, maar toch steeds blij; als armen, maar die toch velen rijk maken; als mensen die niets hebben en toch alles bezitten.

2 KORINTHE 6:10

27

Niets hebben en toch alles bezitten

Wat betekent dat:

‘alsof we niets hebben, terwijl we toch alles bezitten’? Ik weet het niet, maar ik denk dat het verband kan houden met dezelfde gedachte die Jezus tegenover Zijn discipelen uitsprak:

En Jezus antwoordde: Voorwaar, Ik zeg u: er is niemand die huis of broers of zusters of vader of moeder of vrouw of kinderen of akkers verlaten heeft omwille van Mij en om het Evangelie, of hij ontvangt honderdvoudig, nu in deze tijd, huizen en broeders en zusters en moeders en kinderen en akkers, met vervolgingen, en in de wereld die komt, het eeuwige leven.

MARKUS 10:29-30

Er is een vergoeding voor degenen die alles hebben verlaten, die niets bezitten. Een van die vergoedingen is dat ze heel veel bezitten.

Doordat ze hun families en hun beroepen enzovoort hebben verlaten, zijn ze dienaren van God geworden voor wie overal huizen openstaan. Ze hebben familie over de hele wereld. Ze zijn welkom in veel huizen, op veel landerijen. Zeker lang niet zoveel als Paulus of de apostelen, maar ik heb hier in mijn eigen leven iets van leren kennen. Want jaren geleden heb ik besloten niet te streven naar huizen en landerijen en dat soort dingen. Maar ik voel me in veel delen van de wereld welkom. Ik heb over de hele wereld en door het hele land gereisd. Ik preek door het hele land, en waar ik ook kom, is er iemand die zegt: ‘O, kom bij ons logeren. Eet met ons mee. Gebruik mijn auto’, of wat dan ook.

Als je niets bezit, is het niet zozeer dat je door je armoede mensen onder druk zet om je iets te geven. Dat kan ook gebeuren. Armoede kan een middel zijn om te manipuleren. Iemand zou ervoor kunnen kiezen arm te zijn, zodat mensen gedwongen zijn hem te helpen, of er bijna toe gedwongen zijn. Maar dat is niet wat hier gebeurt, en dat is niet wat er bij de apostelen gebeurde. Mensen ontvingen de apostelen graag in hun huis. Mensen zouden het een eer vinden om hen in huis te hebben. Sommigen tenminste.

Dus hoewel de apostelen niets bezaten, hadden ze overal waar ze kwamen een huis. In elke stad waar ze kwamen, was er een plek om te verblijven, was er iemand die hun te eten gaf. Het is alsof die plek van hen was, alsof ze overal alles bezaten. Ze bezaten zelf niets, en toch kwamen ze niets tekort. Het is alsof ze alle dingen bezaten.

Wat Paulus volgens mij zegt, is dat hij zijn bediening weliswaar niet aanbeveelt door een beroep te doen op aanbevelingsbrieven, maar dat er veel manieren zijn waarop hij zijn bediening wel aanbeveelt. Er zijn veel dingen die hij zou kunnen aanwijzen, waarbij hij zou kunnen zeggen: 'Kijk, bekijk dit eens. Oordeel nu zelf over mijn bediening.' Ten eerste is er wat hij geleden heeft. Ten tweede is er zijn karakter. Ten derde waren er zijn methoden. En ten slotte kon je aan de reacties van de wereld op hem, de reacties van mensen op hem, veel afleiden over de vraag of zijn bediening echt is of niet.

En dan, als allerlaatste, aan de paradoxen van zijn bediening: een man van wie je zou denken dat hij verdriet zou moeten hebben, verheugt zich. Hij lijkt arm te zijn, maar hij geeft geld aan andere mensen die arm zijn. Hij lijkt niets te bezitten, maar hij komt nooit iets tekort. Dit vestigt natuurlijk de aandacht op het bovennatuurlijke karakter van zijn bediening. God houdt hem tegen alle redelijkheid in staande, op een manier die onmogelijk lijkt, of op zijn minst vreemd. Het gaat tegen menselijke wijsheid in. Het succes van Paulus heeft met andere woorden een goddelijke oorsprong.

28

Het hart openen en Paulus vertrouwen

In vers 11 zegt hij:

Onze mond heeft zich vrijmoedig voor u geopend, Korintheërs, ons hart staat wijd open. U neemt geen kleine plaats in ons hart in, maar zelf bent u enghartig. Zet dan ook van uw kant — ik spreek als tot mijn kinderen — uw hart wijd open.

2 KORINTHE 6:11-13

Weet je nog dat ik bij de inleiding op 2 Korinthe zei dat een van de dingen waar ik in 2 Korinthe moeite mee heb, is dat Paulus dingen op vreemde manieren zegt? Meestal kunnen we wel achterhalen wat hij bedoelt. Maar in deze brief gebruikt hij, meer dan in de meeste andere, zinsneden en uitdrukkingen die ons niet natuurlijk in de oren klinken. Misschien kunnen we het wel uitpluizen: 'O, ik denk dat hij dit bedoelde.' Maar de vraag is: waarom zei hij het op die manier, in plaats van op een manier die duidelijker zou klinken? Het antwoord is waarschijnlijk dat Paulus in deze brief vaker uitdrukkingen gebruikte die ons onbekend zijn, omdat de brief zo persoonlijk was en hij niet voor een breed publiek schreef. Dat zijn waarschijnlijk de antwoorden, maar dit is zo'n passage.

Wanneer hij, vooral in vers 12, zegt:

Wij geven jullie alle ruimte, maar jullie eigen gevoelens houden jullie tegen, wat betekent dat dan? Als je een heel moderne vertaling of een commentaar erbij pakt, zul je zien dat men over het algemeen denkt dat Paulus dit bedoelt: 'Ik houd niets voor jullie achter. Jullie houden je tegenover mij in. Jullie beperken je liefde voor mij, jullie houden die achter. Ik houd mijn liefde voor jullie niet achter.' Dat is gebaseerd op het feit dat hij in vers 11 zegt:

We hebben open met jullie gepraat. Ons hart staat helemaal voor jullie open.

Vervolgens spoort hij hen in vers 13 aan:

Stel je nu op jouw beurt ook voor ons open.

Met andere woorden: stel jullie hart voor ons open.

Hij zegt het heel uitdrukkelijk in hoofdstuk 7, vers 2:

Geef ons plaats in uw hart. Wij hebben niemand onrecht aangedaan, wij hebben niemand te gronde gericht, wij hebben niemand uitgebuit.

2 KORINTHE 7:2

Eigenlijk staat 'your hearts', 'jullie hart', niet in het Grieks, maar er staat:

Stel je voor ons open. We hebben niemand kwaad gedaan, we hebben niemand op het verkeerde pad gebracht, enzovoort, enzovoort. Dus wat betekent het om open te zijn en om beperkt te zijn? Wees open, wees niet beperkt. Wij staan open voor jullie; wij zijn niet beperkt tegenover jullie. Jullie zijn beperkt tegenover ons, maar stel je voor ons open. Er is die tegenstelling tussen open en beperkt, maar er wordt helemaal niet uitgelegd wat dat betekent.

Een manier om af te leiden wat het betekent, zou misschien zijn om te kijken wat hij in dat verband zegt in hoofdstuk 7, vers 2. We springen even vooruit, naar waar hij zegt:

Stel je voor ons open, of:

Stel je hart voor ons open, en vervolgens geeft hij een argument om dat te doen. Hij zegt:

We hebben niemand kwaad gedaan, we hebben niemand op het verkeerde pad gebracht, we hebben niemand opgelicht.

Geef ons plaats in uw hart. Wij hebben niemand onrecht aangedaan, wij hebben niemand te gronde gericht, wij hebben niemand uitgebuit.

2 KORINTHE 7:2

is een argument om je voor ons open te stellen. Daarom zou:

‘Stel je voor ons open’ iets kunnen betekenen als ‘Vertrouw ons’, of op zijn minst ‘Spreek openlijk met ons’. Ik denk dat ‘Vertrouw ons’ misschien een gedachte is die hij in zijn achterhoofd heeft. Als ik zou zeggen: ‘Vertrouw me, ik heb niemand kwaad gedaan, ik heb niemand opgelicht, jullie hebben me er niet op betrapt dat ik iets gestolen heb, jullie kunnen me vertrouwen’, dan is dat misschien hoe we zijn woord ‘open’ moeten begrijpen.

Dat zou betekenen dat hij in de verzen 11 tot en met 13 zou zeggen: ‘Wij hebben jullie vertrouwd, wij hebben onszelf blootgegeven, wij hebben onze gedachten en gevoelens openlijk laten zien, wij hebben ons kwetsbaar tegenover jullie opgesteld, maar jullie staan niet echt open voor ons. Jullie vertrouwen ons niet echt. Jullie wantrouwen ons.

Jullie houden je volledige vertrouwen in ons achter. Maar we vragen jullie om op ons te reageren zoals wij tegenover jullie zijn geweest. Vertrouw ons. We hebben niemand kwaad gedaan.’ Dat is blijkbaar zijn bedoeling, zo komt het althans op mij over.

Ik wees er zojuist op dat hoofdstuk 7, vers 2 precies dezelfde bewoordingen gebruikt als hoofdstuk 6, de verzen 11 tot en met 13.

De spreker volgt hier zijn Engelse vertaling: in 6:11–13 spreekt hij over ‘open’ en ‘restricted’ (‘open’ en ‘beperkt’), en in 7:2 over ‘Open your hearts to us’ (‘Stel uw hart voor ons open’). De HSV gebruikt onder meer ‘enghartig’, ‘uw hart wijd open’ en ‘Geef ons plaats in uw hart’. De besproken woordherhaling betreft dus de Engelse weergave.

29

De oproep tot afzondering als tussengedachte

En commentatoren hebben opgemerkt dat de verzen die daartussen staan, namelijk hoofdstuk 6, vers 14 tot en met hoofdstuk 7, vers 1, bijna een tussenzin lijken. Sterker nog, het lijkt een invoeging uit een andere brief. Ik geloof niet dat het dat is, maar sommigen hebben dat wel gesuggereerd. Volgens hen wijkt dit gedeelte sterk af en wordt de gedachtegang bij vers 14 abrupt onderbroken. Hoofdstuk 7, vers 2 keert vervolgens duidelijk terug naar de oorspronkelijke gedachte over open zijn. Daarom zou hoofdstuk 6, vers 14 tot en met hoofdstuk 7, vers 1 uit een andere bron afkomstig zijn. Dat zou ergens tijdens de overlevering in deze brief terecht zijn gekomen. Paulus heeft het daar niet neergezet, zo wordt betoogd, maar iemand die de brief bewaarde heeft dat erin gestopt. Het is ingevoegd.

Of Paulus het heeft geschreven, of dat het ergens anders vandaan is ingevoegd, daarover is gedebatteerd. Sommigen geloven dat het taalgebruik van het betreffende gedeelte, dus hoofdstuk 6, vers 14 tot en met hoofdstuk 7, vers 1, eigenlijk heel sterk lijkt op de gedachtewereld van veel bekende documenten uit de gemeenschap van de Essenen, uit de Dode Zeerollen enzovoort. Maar het is zeer onwaarschijnlijk, ten eerste, dat Paulus enig contact met of enige verwantschap met de gemeenschap van de Essenen zou hebben gehad. En ten tweede, dat een geschrift uit de gemeenschap van de Essenen op de een of andere manier in de brieven van Paulus zou zijn ingevoegd,

terwijl de gemeenschap van de Essenen niet christelijk was en niet de brieven van Paulus of andere christelijke documenten beheerde. De overeenkomsten moeten beslist toevallig zijn.

Vanwege de toon van het gedeelte waar ik het over heb, heeft men gedacht dat het heel goed bij die verloren brief zou kunnen horen. Die verdrietige brief waar Paulus op zinspeelde, die hij tussen 1 Korinthe en 2 Korinthe verstuurde. Dezelfde brief waarvan sommige mensen hebben proberen te zeggen dat de hoofdstukken 10 tot en met 13 er een deel van zouden kunnen zijn. Volgens die opvatting is de ontbrekende brief van Paulus sterk versnipperd geraakt. Mensen raakten hem kwijt, op wat losse snippers na, en stopten die op allerlei willekeurige manieren in 2 Korinthe.

Dat lijkt me niet erg waarschijnlijk, om je de waarheid te zeggen. Misschien de hoofdstukken 10 tot en met 13, omdat dat een aaneengesloten blok is. Maar de mogelijkheid dat een klein gedeelte van vijf verzen door een of andere vergissing op dit punt in 2 Korinthe terechtgekomen zou zijn, lijkt echt heel vreemd. Want er is niets aan de plaats waar het is ingevoegd dat iemand enige reden zou geven om het daar kunstmatig tussen te zetten. Dat is precies de reden waarom ik denk dat het authentiek is en er oorspronkelijk al stond: Paulus kan doen wat hij wil. Een redacteur zou iets doen wat meer voor de hand ligt. Je zou verwachten dat een redacteur, als hij de tekst bewerkt, daarbij volgens een plan te werk gaat. Paulus praat daarentegen min of meer voor de vuist weg, en hij zou best kunnen afdwalen. Het is niet ongewoon dat Paulus afdwaalt. Hij heeft dat in deze brief al verschillende keren gedaan.

30

Heiligheid en het gevaar van afgoderij

Dus ik ga ervan uit dat wat hij hierna zegt oorspronkelijk deel uitmaakt van de brief en hier oorspronkelijk is ingevoegd. Maar het is een lange tussengedachte, zou ik zeggen. Waarom hij erover begint, is niet helemaal duidelijk, maar we kunnen er wel een beetje naar gissen. Laat ik het gedeelte waar we het over hebben voorlezen. Dit is 2 Korinthe 6:14 tot en met 7:1.

Vorm geen ongelijk span met ongelovigen. Want wat heeft gerechtigheid gemeenschappelijk met wetteloosheid? Welke gemeenschap is er tussen licht en duisternis? Welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial? Wat deelt een gelovige met een ongelovige? Welke overeenstemming is er tussen de tempel van God en de afgoden? Want u bent de tempel van de levende God. Zoals God heeft gezegd: Ik zal in hen wonen en onder hen wandelen. Ik zal hun God zijn en zij zullen Mijn volk zijn. Ga daarom uit hun midden weg en zonder u af, zegt de Heere. Raak het onreine niet aan, en Ik zal u aannemen. Ik zal u tot een Vader zijn, en u zult Mijn zonen en dochters zijn, zegt de Heere, de Almachtige. Omdat wij deze beloften hebben, geliefden, laten wij onszelf reinigen van alle onreinheid van vlees en geest, en de heiligheid tot volmaaktheid brengen in de vreze Gods.

2 KORINTHE 6:14-7:1

Het is een prachtig gedeelte, en het is duidelijk een oproep tot heiligheid en tot afzondering van omgang met het kwaad of vermenging daarmee op de een of andere manier. Heel goed mogelijk dat hij afgoderij op het oog heeft, aangezien hij zegt:

Of welk verband is er tussen de tempel van God en de afgoden? Want u bent de tempel van de levende God, zoals God gezegd heeft: Ik zal in hun midden wonen en onder hen wandelen, en Ik zal hun God zijn en zij zullen Mijn volk zijn.

2 KORINTHE 6:16

We weten uit 1 Korinthe wel dat afgoderij op zijn minst een bedreiging vormde voor de zuiverheid van de gemeente in Korinthe. Want sommigen aten vlees dat aan afgoden was geofferd. Sommigen gingen zelfs de tempel van de afgoden binnen om het vlees te eten. Paulus heeft het daarover in 1 Korinthe, de hoofdstukken 8 tot en met 10. En Paulus gaf aan dat je, als je dat doet, heel goed ten val zou kunnen komen. Hij zei:

Daarom, wie denkt te staan, laat hij oppassen dat hij niet valt.

1 KORINTHE 10:12

Als je de tempels van de afgoden binnengaat, kun je sterker in verleiding komen dan je denkt, en kun je tot afgoderij vervallen. Dat was niet zomaar een vermoeden. Dat was een heel reëel gevaar dat Paulus kende en waarvoor hij waarschuwde.

Dus misschien zouden we hieruit kunnen afleiden dat sommige Korintheërs daadwerkelijk in afgoderij verzeild zijn geraakt. Maar als dat waar is, zou het vreemd zijn dat hij er alleen maar dit korte stukje over tussenvoegt. Hij noemt afgoderij niet echt rechtstreeks. Die kwestie van wat de tempel van God met afgoden te maken heeft, is maar één van vijf verschillende tegenstellingen.

Vorm geen ongelijk span met ongelovigen, want wat heeft gerechtigheid gemeenschappelijk met wetteloosheid, en welke gemeenschap is er tussen licht en duisternis? En welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial? Of wat deelt een gelovige met een ongelovige?

2 KORINTHE 6:14-15

Er is geen reden om te zeggen dat Paulus zich in deze tirade voornamelijk zorgen maakt over afgoderij in de gemeente, hoewel afgoden wel genoemd worden. Maar hij noemt gelovigen en ongelovigen samen. Hij noemt licht en duisternis, wetteloosheid en gerechtigheid. Het is niet uitsluitend op afgoderij gericht. En als er afgoderij in de gemeente was, dan lijkt me dat ernstig genoeg voor Paulus om er daadwerkelijk rechtstreeks en duidelijk over te spreken en er niet alleen maar op te zinspelen. Paulus lijkt het hier te hebben over een beginsel: dat je ongelijksoortige dingen niet moet vermengen, dat je niet moet vermengen wat niet bij elkaar hoort.

31

Ongelijke verbindingen in huwelijk en gemeente

Wanneer hij zegt:

‘Verbind je niet aan ongelovigen op een manier die niet bij je past’, denk ik dat de meeste evangelische christenen dit tegenwoordig toepassen op het huwelijk: dat een christen niet met een niet-christen moet trouwen. En dat is waar. Paulus zei in 1 Korinthe hoofdstuk 7 inderdaad dat een christelijke weduwe mag trouwen met wie ze wil, maar alleen in de Heere. Alleen, met andere woorden, met een andere christen.

Het is niet juist dat christenen met niet-christenen trouwen. Paulus zei dat in 1 Korinthe hoofdstuk 7, vers 39. Maar ik denk niet dat hij het hier rechtstreeks daarover heeft. Als er christenen met niet-christenen trouwden, zegt hij dat hier niet ronduit. Wanneer hij iets concreets in de gemeente van Korinthe wil corrigeren, begint hij gewoonlijk met de woorden 'Er wordt gemeld dat' of 'Hoe kan het dat'. Vervolgens zegt hij bijvoorbeeld dat sommigen van jullie rechtszaken tegen elkaar voeren, of dat er een man met de vrouw van zijn vader samenleeft, of dat sommigen zeggen dat er geen opstanding is, of dat sommigen dronken van de avondmaalstafel weggaan. Paulus zinspeelt niet alleen maar vaag op dingen die gecorrigeerd moeten worden. Hij zegt rechtstreeks: 'Dit is het probleem dat ik aan de orde stel, en dit is wat ik erover zeg.'

Hier benoemt hij niet wat het probleem is. Hij zegt niet uitdrukkelijk dat er bijvoorbeeld een probleem is met afgoderij in de gemeente. Hij zegt niet uitdrukkelijk dat er in de gemeente een probleem is met christenen die met niet-christenen trouwen. En daarom was dat er misschien ook niet. Misschien dacht hij niet specifiek aan die gevallen, maar meer in het algemeen dat christenen zich meer moeten afzonderen van wereldse invloed. En dat ze zich daar niet zo sterk mee moeten verbinden als de gemeente van Korinthe kennelijk deed, misschien door gehoor te geven aan deze tegenstanders van Paulus.

Misschien zijn de critici van Paulus de ongelovigen die hij op het oog heeft, en moet je niet met deze mensen samenwerken. Je moet hun bediening niet verwelkomen in de gemeente. Je moet deze Belial niet in de tempel van God hebben, want jullie zijn de tempel van God. Dat is de gemeente. Misschien richt hij zijn opmerkingen nog steeds tegen degenen tegen wie hij zijn opmerkingen eerder al richtte: degenen die hem bekritisieren. De christenen die aan de kant van Paulus staan, moeten geen gemeenschap hebben met, zich vermengen met of zich inlaten met degenen die een tegenovergestelde geest hebben. Dat zijn degenen die Paulus en zijn boodschap proberen te ondermijnen.

Dat is misschien de hele reden waarom hij het ter sprake brengt. Maar als dat zo is, neemt dat niet weg dat het beginsel een beginsel is en terecht op veel situaties kan worden toegepast, waaronder bijvoorbeeld het huwelijk, maar niet alleen het huwelijk. Ik zou zeggen: zakelijke samenwerkingsverbanden, serviceclubs of belangengroepen die lobbyen, enzovoort. Er zijn allerlei manieren waarop christenen

zich vaak met niet-christenen verbinden om iets te bereiken. Een huwelijk of een zakelijk samenwerkingsverband is natuurlijk een duidelijke vorm van zo'n verbinding. Maar hoe zit het met christenen die zich in een organisatie bij niet-christenen aansluiten om een of ander maatschappelijk kwaad te bestrijden? Of het nu gaat om abortus, pornografie of iets anders, zoals homoseksualiteit, waarbij ze betrokken raken bij een politieke organisatie en samen strijden?

32

Het ongelijke juk en samen God dienen

Dit idee van samen onder een juk staan heeft een specifieke betekenis. Een juk was een houten balk die over de nekken van twee ossen of twee dieren werd gelegd om ze samen te laten trekken. Samen trekken betekende dan een ploeg of een kar of iets dergelijks trekken, om ze te laten werken, arbeid te laten verrichten. Ze moeten samen dienen. Ze dienen hun eigenaar, en hij stuurt ze met een juk.

Maar als je een gelovige onder het juk van zijn Meester hebt — bedenk dat Jezus zei:

Neem Mijn juk op u en leer van Mij.

MATTHEÛS 11:29

in Mattheüs hoofdstuk 11, vers — ik weet niet meer welk vers, 30 of zoiets. Wij hebben het juk van Jezus op ons, maar wat als we ook een ongelovige onder dat juk zetten? Die zal zich niet door Jezus laten sturen. Het is alsof je een os en een ezel onder het juk zet. De os is een gewillige werker; de ezel is koppig en wil niet werken.

Ik geloof eigenlijk dat Paulus met zijn uitspraak over samen onder een ongelijk juk staan bewust teruggrijpt op precies dat beeld van een os en een ezel onder hetzelfde juk. Een os is een rein dier en een ezel is een onrein dier. In Deuteronomium hoofdstuk 22, vers 10, Deuteronomium 22:10, zei God:

U mag niet ploegen met een rund en een ezel tegelijk.

DEUTERONOMIUM 22:10

Dat is verboden in de wet. Dat had ongetwijfeld meer met geestelijke zaken te maken dan met landbouw. Wat God zei, was dat je het reine en het onreine niet met elkaar vermengt. De ezel is onrein; de os is rein volgens de Joodse wet. Je zet ze niet bij elkaar en verbindt ze niet met elkaar. God wil scheiding tussen het reine en het onreine.

Er zou ook een heel praktische en logistieke reden zijn om een ezel en een os niet samen onder het juk te zetten. Maar wanneer Paulus zegt:

Vorm geen ongelijk span met ongelovigen, want wat heeft gerechtigheid gemeenschappelijk met wetteloosheid, en welke gemeenschap is er tussen licht en duisternis?

2 KORINTHE 6:14

zinspeelt hij kennelijk op die wet en zegt hij: ‘Luister, jij bent een rein dier. Zij zijn een onrein dier. Sta niet onder hetzelfde juk. Probeer God niet te dienen terwijl je aan een ongelovige vastzit.’

Een os zou zijn meester beter alleen kunnen dienen dan wanneer hij met een ezel onder één juk staat. Want doordat de ezel met de os onder één juk staat, kan hij de os afremmen of een andere kant op trekken. Een christen kan God beter alleen dienen dan wanneer hij door een bindende overeenkomst, een bindend samenwerkingsverband, met een bindende gezamenlijke agenda, onder één juk staat met andere mensen die niet dezelfde christelijke overtuigingen hebben. Of het nu een vrouw is, een zakenpartner of iemand met wie je bij een andere onderneming samenwerkt.

En welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial? Of wat deelt een gelovige met een ongelovige?

2 KORINTHE 6:15

33

Gods tempel zijn en ons reinigen

Paulus haalt dus verschillende Schriftgedeelten aan. Deze twee citaten in de verzen 16, 17 en 18 zijn eigenlijk helemaal geen citaten. Het zijn combinaties. Het zijn samenvoegingen van regels uit verschillende Schriftgedeelten in het Oude Testament, uit Leviticus, Exodus, Ezechiël, Jesaja en Hosea. Hij haalt God aan, Die zegt:

Of welk verband is er tussen de tempel van God en de afgoden? Want u bent de tempel van de levende God, zoals God gezegd heeft: Ik zal in hun midden wonen en onder hen wandelen, en Ik zal hun God zijn en zij zullen Mijn volk zijn.

2 KORINTHE 6:16

God wil dat we een gemeenschap van Zijn volk zijn, die als Zijn volk dingen doet, niet als een gemengde groep. Wij zijn Zijn tempel. Hij woont in ons. Daarom wil God dat er een scheiding is tussen het heilige en het onheilige. Hij zegt:

Ga daarom uit hun midden weg en zonder u af, zegt de Heere, en raak het onreine niet aan, en Ik zal u aannemen, en Ik zal u tot een Vader zijn, en u zult Mij tot zonen en dochters zijn, zegt de Heere, de Almachtige.

2 KORINTHE 6:17-18

God roept ons dus om ons op een bijzondere manier voor Hem af te zonderen. En als we ons niet afzonderen van wat verontreinigt en wat onrein is, dan zullen we verontreinigd worden. Dan zullen we tekortschieten in die grote roeping.

Daarom zegt Paulus in hoofdstuk 7, vers 1:

Omdat wij dan deze beloften hebben, geliefden, laten wij onszelf reinigen van alle bezoedeling van vlees en geest, en de heiliging volbrengen in het vrezen van God.

2 KORINTHE 7:1

Dat is een goed vers om over te preken. Het enige wat ik kan zeggen, is dat heiligheid tot volmaaktheid wordt gebracht door de vreze Gods. Als je God vreest, zul je naar heiligheid streven.

Door goedertierenheid en trouw wordt een misdaad verzoend, en door de vreze des HEEREN keert men zich af van het kwade.

SPREUKEN 16:6

staat er in de Spreuken of in de Psalmen; ik weet niet meer welke van de twee.

Maar dat vereist dat we ons reinigen van die dingen die verontreinigen, die God aanstoot geven. En daaronder valt vuilheid van het vlees en van de geest. Met vlees wordt waarschijnlijk lichamelijk gedrag bedoeld, en met geest houdingen en wat zich in je denken afspeelt. We zullen, denk ik, meer over dit vers zeggen wanneer we terugkomen. We gaan de volgende keer verder met hoofdstuk 7, dus laten we enkele dingen onbesproken die ik anders misschien zou zeggen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 2 Korinthe 5:14-21
- 1 Korinthe 6:19-20
- 2 Korinthe 5:16
- 2 Korinthe 5:17
- 2 Korinthe 5:12

- Genesis 1:3
- 2 Korinthe 4:6
- Romeinen 8:22
- Romeinen 8:21
- Hebreëën 6:5
- 1 Petrus 1:3-4
- Jesaja 42:9
- Jesaja 43:18
- Jesaja 43:19
- Jesaja 43:19-21
- Jesaja 43:1-7
- 2 Korinthe 5:21
- Filemon 1:17-18
- Filemon 1:17
- Filemon 1:18
- Johannes 3:14-15
- Hebreëën 10:4
- 2 Korinthe 6:1
- Galaten 4:11
- Galaten 5:4
- 2 Korinthe 5:11
- 2 Korinthe 5:20
- 2 Korinthe 6:2
- Psalmen 116:10
- Jesaja 49:8
- 2 Korinthe 6:3-10
- 1 Korinthe 10:32
- 2 Korinthe 6:3
- 2 Korinthe 6:7
- Efeze 6:14-17
- Romeinen 13:12
- 1 Thessalonicenzen 5:8
- 2 Korinthe 6:10
- Markus 10:29-30

- 2 Korinthe 6:11-13
- 2 Korinthe 7:2
- 2 Korinthe 6:14-7:1
- 2 Korinthe 6:16
- 1 Korinthe 10:12
- 2 Korinthe 6:14-15
- Mattheüs 11:29
- Deuteronomium 22:10
- 2 Korinthe 6:14
- 2 Korinthe 6:15
- 2 Korinthe 6:17-18
- 2 Korinthe 7:1
- Spreuken 16:6

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.